Nr. 49

Peektdeen, 1. martâ 1929. g.

Numurs maksâ 10 sant.

Plaschakais rihta laikrokſts

Pehdejâ Brihdî

Redakzija Rigâ, Dſirnawu eelâ Nr. 57. Tahlrunis 2-2-0-7-2.

Galwenais redaktors: Arwids Awots. Tahlrunis 2-3-4-1-2.

Redaktors: Olgerts Leepinſch.

Kantoris: Rigâ, ſtazijas paſaſchâ, pretim Raina bulwarim, tahlr. 29252. Posta kaſtite 1067.

Nodaļa: Rigâ, Brihwibas eelâ Nr. 13, Sandeka ķga grahmatu weikalâ.

Sludinajumu nodaļa: Dſirnawu eelâ Nr. 57. Tahlrunis 2-7-1-4-2.

Ekſpedizija: Dſirnawu eelâ Nr. 57.

Tekoſchi rehkini: Latwijas Ban'â Nr. 2747. Sawſtarpiga Kreditbeedribâ „Iſtahde" Nr. 67. Pastâ Nr. 1217.

Sludinajumu maksa: Sludinajumu dalâ firmu un iſpreezu Ls 0.32. Teſtâ Ls 1.20. Pahrejee ſludinajumi Ls 0.24. Darba mekletajeem un peedahwatajeem Ls 0.08.

Ahrſemju ſludinajumi: Teſtâ 10 am. ž. Sludin. dalâ 4 am. ž. par 1 mm + 5% ſlud. nod.

„Pehdejâ Brihdi" abonechanas maksa: Ar peeſuhtiſchanu: Uſ 1 mehneſi — Ls 2.50, 3 mehneſcheem — Ls 6.50, 6 mehneſcheem — Ls 12.—, 1 gadu — Ls 22.— Uſ ahrſemem: uſ 1 mehneſi — Ls 4.—.

Uniwerſitates, mahkſlas akademijas un konſerwatorijas budſchets budſchetkomiſijâ peenemts beſ groſijumeem. — Kà rihkos Latwijas raſchojumu propagandas nedeku. — Blankeera praſiba pret A. Kreewinu noraidita. — Kwebekas preſidents atradis ſawâ kabinetâ bumbu ar puſſadeguſchu degli. — Obſtrukzija Amerikas parlamentâ. — Dumpineeki gribejuſchi nogalinat Kubas preſidentu. — Kà Trozkim ſakolekteta zeļa nauda

Kas ir dſchungli?

(3. darbibas gadu uſſahkot)

Ir ſawads ſchahds wirsrakſts, kad apakſchwirsrakſts leezina par jauna darba poſma uſſahkſchanu. Un tomehr, rakſtot par to, ka ar ſchodeenu „Pehdejâ Brihdi" uſſahk jau 3. darbibas gadu, mums nahkas wiſpirmâ kahrtâ apſtahtees taiſni pee dſchungleem. Ihſâ laikâ ſchis wahrds kluwis ſtipri populars, par dſchungleem dſihwi intereſejas muhſu laſitaji, par wineem runâ ſabeedriba, politiſkâs aprindas. Dſchunglus ſlawè un pel, dſchunglus ſaprot un pahrprot — bet par wineem domâ un runâ.

Dſirdot daſchadâs atſauksmes, atrodam, ka ir nepeezeeſchams teikt pahris wahrdus, atbildot uſ ſautajumu: kas ihſti ir dſchungli. Teikſim tos ſchodeen, uſſahkot jaunu darbibas gadu, reiſè ar to noſprauſchot turpmakâ darba linijas.

Kas ir dſchungli? Gadu mainâ jau teizam, ka muhſu ſabeedriſkâ un politiſkâ dſihwe nonahkuſi pahrak kluſos uhdenos. Pehz leelâ zihņu un uſupureſchanâs laikmeta nahkſ atſlahbums, ſagurums. Truhkſt ſpirgtuma politiſkâs aprindâs, truhkſt darba preeka daſchadâs eeſtahdès, weenmuļi un wahji ſit ſabeedribas puls. Sihkâs kildâs aiſeet deenas, ſihkas intrigas pahrwehrſchas par ſwarigâm deenas problemam, augſchamzelſchanâs un uſupureſchanâs wecâ ſtahjuſees waj nu raſchneetiziba waj ſekla ſuhdſchanâs.

Wiſſpilgtak ſchâs parahdibas iſpauſchas tajâs aprindâs, kuras paſtahwigi ir ſabeedribas azu preekſchâ, kuràm tautas dſihwè jaſpehlè noteizoſchâ loma. Wiſſpilgtak laikmeta newaribu demonſtrè muhſu politiku ſaimē! Naw wairs jaatkahrto, kur iſpauſchas winu neweiſkmes. Weens no wiſeem kaŗŗs — ari paſcheem politikeem — ap rokam un kahjam teem ſawijaſees tuwredſigâs politikas Gordija meſgls, kuru gruhti atraſit, neſkatotees uſ weena otra walſts wihra labo gribu.

Saeimas ſmagums un newariba neſpeeſch wiſu walſts aparatu. Pee ta pahrkahrtoſchanas un reformeſchanas neteek un neteek klaht. Pee walſts eekahrtas leederigakas atſihnes teek domats un darits pahrak maz. Schajâ atmoſferâ ſtipru lomu ſpehlè ari daſchadàs perſonigàs atteezibas un intereſes, daſchâ labâ wiņetâ pat aiſehnodamas walſts intereſes. Un ſchajâ atmoſferâ attihſtijuſchees tee „Politikas un birokratiſma dſchungli", kureem deewgan daudſ rindu teek weltits „Pehdejâ Brihdi".

„Pehdejâ Brihdi" naw weenigais laikrakſts, kas apgaiſmo daſchadas newehlamas parahdibas muhſu walſts dſihwè. Bet „Pehdejâ Brihdi" atrodas iſzilus ſtahwoklì, kas peeſchkir ihpatneju rokrahſu ari wiņa „Politikas un birokratiſma dſchungleem".

Daſchadàm newehlamàm parahdibam peeſkaras ari partiju preſe, bet, protams, iſzelt tikai ſawu politiſko pretineeku kluhdas un neweiſkmes, turpretim ſawas kluhdas nokluſè waj mehģina attaiſnot. Politiſkee laikraſſti daſchu labu reiſi noeet pat tik tahlu, ka newehlamas parahdibas apkaroſchana naw wairs mehrkis, bet lihdſeklis: lihdſeklis ſawa pretineeka apkaroſchanai! Kà tahlakâ konſekwenze nahk faktu weenpuſiga apgaiſmoſchana, tendenze, demagogija — uſteept ſawam pretineekam wainu par katru zenu, kaut tàs pat nebuhtu. Politiſkâ preſe kluwuſi tikpat tuwredſiga, kà politiku wairakums, un ir akla pret **ſawàm kluhdam un pretineeka poſitiwo darbu.**

Beſpartejiſka naw warejuſi buht ari beſpartejiſkâ preſe; ſawas priwatpolitikas aprehkinu dehl ta weduſi zihņu pret perſonam waj grupam, kuras naw gribejuſchas apmeerinat winu perſonigàs waj pat ſawtigàs eegribas un praſibas. Sche birokratiſma un korupzijas apkaroſchana beeſchi ir bijuſi maſka perſoniģu rehkinu nokahrtoſchanai.

Mums, „Pehdejâ Brihdi" ſaimei, naw nedſ eenaidneeku, nedſ faworitu. Naw neweena politika, ar kuru mums buhtu „ſanokahrto perſoniģi rehkini"; naw ari neweena politika, no kura mehs buhtu atkarigi. Wiſas partijas un wiſi darbineeki muhſu azìs ir weenadi kà labos darbos, tà noſeegumâ. Mehs atbalſtam ikweenu, kura darbs ir walſts waj tautas intereſès, un uſtahjamees pret katru, kura darbi ir preteji tàm. „Pehdejâ Brihdi" ir weenigais laikraſts, kura redakzija ir abſoluti neatkariga, kura redakzija ſawos ſpreedumos war waditees tikai no ſirdsapſinas.

Protams, ari mehs waram kluhdities, kà darbâ kluhdas ikweens. Bet mehs newaram **apſinigi** kluhdities.

Schi neatkaribas ſajuhta dewa mums droſmi eet politikas un birokratiſma dſchunglos. Schi neatkariba ir ta, kas dara ihpatneju muhſu ſpreedumu, par kuru politiki ir tik leelâ mehrâ neſapraſchanâ. Naw paraſts tas tonis, kahds ir „Pehdejâ Brihdi", un naw weenali iſprotams wiņa wirſeens — bet winu iſſkaidrot war tikai muhſu neatkarigais ſtahwoklis.

Mehs ejam dſchunglos, jo neweens mums newar pahrmeſt, ka ejam turp perſoniģos, ſawtigàs noluhkos waj kahdas politiſkas aruſpas labâ. Muhſu laſitaji ſcho ſoli ir atſinuſchi un atbalſta, un muhſu laſitaju ſkaita ſtraujà auguſchana leezina par dſihwo intereſi, kahda teek peegreeſta „Pehdejâ Brihdi".

Newaram noklufet ari negatiwàs atſauksmes, **kuras 1 uſ 100 nahzees dſirdet.** Mums pahrmet, ka mehs uſtrauzot zilwekus, kaitejot weenas otras eeſtahdes waj perſonas preſtiſcham, wehl wairak — mehs gandrihſ waj graujot ar ſaweem atklahjumem wiſu walſti!

Warbuht, weens otrs wahrds pateeſcham ir par aſu, weens otrs fakts pahrak kails — bet labak ſkalaks wahrds, nekà graujoſchà kluſuzeeſchana. Ja kahds mums pahrmet, ka rakſchanàs dſchunglos war kaitet walſts preſtiſcham, tad mehs ar ſimtkahrtigi leelakàm teeſibam waram teikt: **wiſſmagak walſts preſtiſchu war graut noſeedſigu parahdibu apſiniga noklufeſchana un klehpſchana! Noſeegums,** kurſch jau ir peenaglots kà noſeegums, naw wairs ne bihſtams, ne apkaunojoſchs, bet bihſtams ir legaliſets noſeegums, kuram wiſi ſkatas azìs, bet kluſè.

Un ſchahdu nebuhſchanu, kuras wiſi redſ, bet par kuràm wiſi kluſè, mums wehl ir loti daudſ. Schahdas noklufetas nebuhſchanas ſpeeſch daudſeem zilwekeem aſinis galwàs un pawedina winus uſ nepahrdomateem ſoleem: ſchahdas kluſàs nebuhſchanas kà kirmji ſagrauſch ſabeedrifko domu, un ja tàm atlaujam palikt apſlehptàm, tad walſts preſtiſchs gan kahdreiſ war palikt tikai tſchaula beſ eekſchejà ſatura.

Walſts preſtiſcha wahrdà mehs ejam politikas un birokratiſma dſchunglos! Un ja par aſeem muhſu wahrdi, luhdſu: zimdos neweens kaŗis peli neker! Ar filoſofeſchanu ween, ar liriſku iſrunaſchanos no kukulnehmeja waj rutineta birokrata aſaras neiſſpeediſeet! Un muhſu politiku weenaldſiba un ſabeedribas inerze ir tik leela, ka tee beeſchi pat azis nepamirkſchkina, kamehr teem kutina aiſ auſs ar ſpalwu. Gribot negribot jaſchauj kahdreiſ paſchâ auſt ar leelgabalu, un ari tad — nebihſtatees — ſabeedriba wehl nekriht gar ſemi, bet tikai maſleet pawer azis!

Maldas ari tee, kureem no weena dſchunglu rakſta jau apreibſt galwa: nu wiſs pagalam, wiſur korupzija, wiſur breeſmas! Nemaſ nel Muhſu walſts ir wehl brihwa no daudſeem netikumeem, kuri peedſihwojuſchi ſeedu laikus daudſàs wezàs walſtìs; muhſu walſts organiſms wehl ir jauns, ſpehzigs un weſeligs, kas weegli war pahrwaret daſchadus ſlimibas dihglus. Neſkatotees uſ ſabeedribas pagurumu, walſts ſaimneeziſkâ un kulturelà attihſtiba uſrahda eewehrojamus panahkumus. Mehs ejam uſ preekſchu, bet mehs ejam wareſam eet uſ preekſchu deſmitkahrt ahtrakâ tempâ. Mehs eſam wehl jauns un ſpehzigs organiſms, — bet mums wajag ſawu weſelibu ſargat un ſaudſet!

Luhk, tapehz mehs ejam dſchunglos un nebaidamees leetas ſaukt winu ihſtâ wahrdâ. Mehs ejam turp ne kà peſimiſti, kuri waimanà par ſawas walſts eekahrtu, bet kà optimiſti, kuri tiz, ka muhſu walſts ſpehj uſwaret ari tos netikumus, kuru wehl naw tik daudſ, ka to iſſkauſchana raditu kahdas leelakas gruhtibas. Ari dſchunglos naw eemeſla ſaudet humoru!

Ar ſcheem loſungeem mehs uſſahkam treſcho gadu.

„Pehdejâ Brihdi".

Dſchunglos

„Kas to buhtu domajis, ka muhſu ſeemeļſemè blakus rudſu laukeem weetam atrodami tik krahſchni botaniſkee dahrſi!" Civis'a karikatura.

7 deenas problemas un anekdotes

1.

Leelas behdas un iſmiſums walda ſemkopibas ministrijâ.

Jabrauz kahdam eerednim uſ Wahziju ſanemt paſuhtito ſehklu, bet neweens negrib braukt.

Prezeti wihri, lauſidami rokas, luhdſas: „Seewa un behrni . . . Ko tee eeſahks, kad pehz atgreeſchanàs no Wahzijas man buhs jaeet ſehdet!"

Un jauni puiſchi ar aſaràm azis: „Kà es dabuſchu ſeewu", ſaka, „kad buhſchu eejaukts ſehklas apgahdaſchanas leetâ?!"

2.

Ir gruhti, kad naudas naw **nemaſ**; wehl gruhtak, kad naudas ir **daudſ**; bet wiſgruhtak, kad leela nauda **jadala.**

Tapehz tik gruhta ir ſehklas apgahdaſchanas leeta! Un tapehz jabrihnas, zik gludi noritejuſi paſuhtiſumu ſadaliſchana. Tik daudſ partiju, katrai ſawa organiſazija, katrai kahda baſe (zik ſawadi, wahzu walodâ „Baſe" noſihmejot kruſtmahti"!) — un wehl tatſchu ir tikai ſpreeduſchi, lehmuſchi un ſtrihdejuſchees, bet **kahwuſchees** wehl naw.

Waj ir ſehkla, kura beſ kauſchanàs buhs nahkuſi, jel maj dihgs?

3.

Leelwalſtis weenojas par koloniju politiku, weenojas par eeſpaida ſferam Kinâ, Afrikâ.

Kapehz muhſu politiki newar weenotees par eeſpaida ſferam ſaimneeziſkàs dariſchanàs.

Tagad wiſi uſkrituſchi, peemehram, ſehklai; tagad wiſi grib pirkt un dalit tikai ſehklu!

Weenigi Dubins par ſehklu neintereſejas, bet iſnehmis atwalinajumu un eepehrk Berlinè tautas brahteem padomju Kreewijâ mazeš!

Kapehz politiki newar weenotees, ka katrs pirkt un pahrdot tikai ſawu mazi?!

Wareja tatſchu nolemt, ka, teiſſim, ar 1. martu, ſemneeku ſaweeniba apgahdàs tikai ſehklu, bet neeejaukſees, peemehram, apawu leetàs, kuras ſawukahrt turpmak pahrſinàs tikai ſozialdemokrati; demokratiſkam zentram war peeſchkirt generalpahrſtâhneezibu uſ eeredņu weetam; latgaleeſcheem iſſneegt konzeſiju uſ ministru heedru amateem, krahjaiſdewu kaſem un buhwlokeem; komunisti war pahrņemt komiſijâ wiſus daiļliteraturas raſchojumš; nazionalà apweeniba — dſelſszeķus u. t. t. Un weens otra eeſpaida ſferâ wairs lai nejauzas!

Tad nebuhs ne ſtrihdu, ne kauſchanàs, tad wiſas frakzijas dſihwos kà brahki.

4.

Reiſ duelejuſchees diwi frantſchu akteeri — Deſſart's un Dugazon's. Pirmais bijis loti reſns, otrs — teews. Pirms diwkaujas Dugazon's uſwilzis Deſſart'am ar krihtu garu wertikalu ſtrihpu pahr wehderu un teizis:

„Paſaki, kurâ puſè es drihkſtu tew zirſt, jo ja man dota wiſa tawa leelà maſa, tad es diwkaujâ eſmu noſtahdits pahrak iſdewigâ ſtahwoklì."

Eſam ſanehmuſchi pahrmetumus, ka redaktori eſot iſzilus ſtahwoklì diwkaujâ ar amata perſonam. Tamdehl atlaujos peeſihmet, ka ik reiſes, pirms „Pehdejâ Brihdi" redakzija kahdam uſbruhk, ta tomehr katram pahrwelk — diwas ſtrihpas pahr wehderu. Ari kriminalpolizijas preekſchneekam!

5.

Pehdejàs deenàs pee mums greeſuſchàs waiſakas perſonas ar luhgumu iſſneegt rakſtiſku apleezibu, ka winas naw ta waj zita rakſta autori „Politikas un birokratiſma dſchunglos". Jaſrahdot preekſchneezibai un nesìn kas wehl...

Newaram iſpraſt, kas ta ir par epidemiju, bet, droſchibas pehz, likam nodrukât ſchàs apleezibas wairumâ. Kam wajadſigs, war ſanemt itdeenas no 5—6 pehz puſdeenas.

6.

„Tà kà man pilnigi truhkſt ſapraſchanas preekſch latweeſchu mahkſlineeku paplaſchinatàs programas un tapehz nahkotnè man naw eeſpehjams tai tuwotees, tad es luhdſu to eewehrot un nemeklet mani latweeſchu mahkſlineeku ofizialâ deenas rubrikâ.

„Mani eenehmumi nahk lihdſ %. no nelatweeſcheem".

„No latweeſchu ſabeedribas es eſmu atſweſchinajees".

Tà 1905. gadâ „Düna-Zeitung"as 179. numurâ rakſtija — Latwijas Mahkſlas Akademijas rektors.

Ko winſch rakſtìs tagad, kad mahkſlineeki peepraſa Akademijas likwideſchanu?

7.

Daudſ ſmagaks par daudſàm zitàm problemam budſchetkomiſijai bijis wahrdinſch „puiſis".

Labi, ka ap deputata wahrdu wehl neplehſchas! A. Awots.

Uniwerſitates, mahkſlas akademijas un konſerwatorijas budſcheti budſchetkomiſijâ peenemti beſ groſijumeem

Debates par puiſcheem. — Kreewu teatri. — Baſtjahnis kritiſè akademiju, Dehkens aiſſtahw. — Pilſoniſkais wairakums balſi nepazeļ. — „Neejat zihņâ ar deeweem uu mahkſlineekeem"

Saeimas budſcheta komiſija wakar turpinaja apſpreeſt uniwerſitates budſchetu. Ref. Dehkens gala wahrdâ iſteizàs, ka no uniwerſitates jagaida jaunas idejas. Uniwerſitate apſtiprina wehl arween jaunas korporazijas, kautgan tur ir jau ap 100 organiſaziju.

Benſchons: ahrſemju uniwerſitatès ir ap 300 organiſaziju.

Dehkens: Benſchons tà ſaka tamdehl, ka pats ir filiſtris. Tà jau ir tà nelaime, ka **juhs paſchi uſdſihwojat kopà ar puiſcheem!**

Annus: Waj juhs ſtudentus ſauzat par puiſcheem? Kà budſcheta referents war tà iſteikteès ofizialâ budſcheta komiſijas ſchdè?

Dehkens: kas tad wini ir — waj meitas? **Par puiſcheem eſ ſauzu jaunus, neprezejuſchos zilwekus.**

Tahlak referents atſihmè, ka uniwerſitate dariſuſi daudſ nopeetna darba. Krahtas garigàs un materialàs wehrtibas ar leelu uſupureſchanos. Bet uniwerſitatei ar weikto darbu ſihtak jaeepaſihſtina ari budſcheta komiſijas locekli.

Pee uniwerſitates apteekas iſdewumeem dep. **Baſtjahnis** praſija, kamdehl atlaiſti diwi darbineeki. Prof. **Sariuſch** paſkaidroja, ka atlaiſtàs perſonas naw ſpehjuſchas ſawu darbibu labi weikt, jo neeſot bijuſchas teoretiſki ſagatawotas. Uniwerſitates apteekai jabuht preekſchſihmigai un tur jaſtrahdà perſonam, kas beiguſchas uniwerſitati.

Weterinarmedizinas fakultates dekans doz. **Brenzens** praſija weterinarinſtituta buhwei 100.000 Ls. Weterinarinſtitutam japeegreeſch leelaka wehriba, kas nepeezeeſchams galas eksporta uſtureſchanas labâ. Ahrſemneeki gaiu no mums pirkſ tikai tad, ja buhs labi noſtahdita weterinarà kontrole. Tekoſchâ gada budſchetâ lihdſekli weterinarinſtituta buhwei uſnemti, bet ministru kabinets tos naw iſſneedſis.

Dep. **Baſtjahnis** protesteja pret ſchahdu waldibas rihzibu. Waldibai nebija teeſibas lihdſeklus aiſturet, ja tee atwehleti budſcheta kahrtibâ. **Solas ſchai leetâ ceſnecgt interpelaziju.**

Tekoſchâ gada budſchetâ weterinarinſtituta buhwei bija paredſeti 75.000 Ls Ref. **Dehkens** leek preekſchâ nahk. gada budſchetâ uſnemt 25.000 Ls To noraidija.

Uniwerſitates budſchetu peenem beſ pahrgroſijumeem.

Peļņa tam turpinaja apſpreeſt arodſkolu budſchetu. Arodſkolu direktors **Subans** ſino, ka ar Walmeeras komerzſkolas pahrņemſchanu walſts pahrſinâ, ſkolai japeemaſà 2000 Ls. Bet lihdſ ar to ſkolas naudas ſamaſinatos no 80 uſ 50 Ls.

Sakarâ ar komiſijâ peeņemteem lehmumeem peenehma neleelus ſumu pahrgroſijumus daſchos budſcheta poſtenos.

Reſeknes komerzſkolas ehkas buhtwei budſchetâ paredſeti 70.000 Ls. Dep. **Dſenis** leek preekſchâ lihdſeklus paleelinat par 30.000 Ls. To peenehma.

Pahrejos arodſkolu budſcheta poſtenus peenehma beſ groſijumeem.

Pee maſakumtautibu ſkolu budſcheta dep. **Kirilows** praſija lihdſekļu paleelinaſchanu par 20.000 Ls. No kreewu teatrim paredſetà pabalſta 30.000 Ls dala jadod ari ziteem kreewu teatreem.

Iſzehlàs aſas debates par kreewu teatreem.

Dep. **Dukurs** praſa, minetos 30.000 Ls atwehleſchanu tikai kreewu dramas teatrim Rigâ.

Dep. **Kirilows:** laujeet kreetweem paſcheem ſpreeſt, kahdi teatri wineem wajadſigi.

Peenehma, ka kreewu teatrim paredſetee 30.000 Ls pabalſta jadod ne tikai kreewu dramai, bet ari pahrejeem. Kreewu amatneezibas klaſem iſdewumus paleelinaja par 5000 Ls. Wahzu teatrim peenehma paredſetos 30.000 Ls. Kurſemes prowinzialmuſejam paredſeto pabalſtu 4000 Ls ſamaſinaja uſ puſi, wodot 2000 Ls wahzu Aiſputes ſkolas ehkas pahrbuhwei.

Schihbu teatrim peenehma paredſetos 15.000 Ls un polu teatrim 15.000 Ls.

Pee **mahkſlas akademijas** budſcheta dep. **Baſtjahnis** aiſrahdija, ka walſts katram akademijas audſeknim gadâ peemaſà 40—50.000 rubļu. Pazelas jautajums, waj ir wehrts tik dahrgu mahzibas eeſtahdi uſturet? Ari preſè pazeļkuſchàs balſis par akademijas likwideſchanu. Waj newajadſetu nopeetni padomat wismaj par winas ſaſchaurinaſchanu?

Ref. **Dehkens** aiſſtahweja mahkſlas akademiju pilnos apmehros. Sihmeſchanas ſkolotajeem jabuht ar akademiſtu iſglihtibu. Pagaidam wehl pahragri runat par akademijas ſaſchaurinaſchanu.

Mahkſlas akademijas budſchetu peenem beſ groſijumeem. Tàpat beſ groſijumeem peenem peemineklu ſoaldes budſchetu.

Pee konſerwatorijas budſcheta dep. **Blodneeks** aiſrahda, ka konſerwatorijâ pahrak daudſ audſeknu. Starp wineem buhs daudſ diletantu. Wajadſetu padomat par konſerwatorijas ſaſchaurinaſchanu nahkotnè.

Konſerwatorijas rektors prof. **Wihtols** paſkaidro, ka konſerwatorijâ paſchlaikſ 390 audſeknu. Katru gadu uſnem tikai ap 20 proz. no teem, kuri wehlas eeſtahtees.

Dep. **Blodneeks** ſolas nahkoſchâ gadâ konſerwatorijas leetàs nahkt ar konkreteem preekſchlikumeem. Prof. Wihtola atbildi atrod par neeezeetigu.

Prof. **Wihtols** atwainojas, jo winſch neeſot gribejis buht neeezeetigs.

Walſts kontroles pahrſtahwis **Wanags** aiſrahdija, ka konſerwatorija nerespektejot Saeimas lehmumu, jo konzerta ſahles buhwei iſleetoti 20.000 Ls wairak, kà budſchetâ bija atwehlets.

Dep. **Breikſchs: Neejat zihņâ ar deeweem un mahkſlineekeem!**

Konſerwat. pahrſtahwe **Mihlberga** kundſe aiſrahdija, ka ar atwehleteem lihdſekleem newareja ſahli peeteekoſchi labi remontet. Tagad ſahle pahrbuhweta glihta un ar labu akuſtiku.

Konſerwatorijas budſchetu peenehma beſ groſijumeem.

Waj turpmak pahrdos nebandroletus sehrkozinus?

Sehrkozinu sindikats greesees pee nodoklu departamenta ar cerosinajumu, atzelt sehrkozinu kastischu bandroleschanu, atweetojot to ar weenkahrschu ilaischanas kontroli. Schahda kahrtiba jau pastahw Sweedrijâ un pehdejâ laikâ ari Igaunijâ. Atzelot bandroleschanu, raschotajeem samasinajees raschoschanas isdewumi, kapehz buhtu japasemina sehrkozinu zena. Praktiska jautajuma isschkirschana sagaidama tuwakâ laikâ.

Wentas upes reguleschanas darbi.

Tuwakâs deenâs juhrneezibas departamenta wizedirektors insch. Kalejs, wezakais insch. Stakle un eekschejo uhdens zelu pahrsinis isbrauks peenemt isdaritos Wentas upes reguleschanas darbus pee Slekam, kur iswesti raschinu un akmeņu buhwes (dambja) darbi.

Jauns juhras teesas lozeklis.

Miruschi juhras teesas lozekla W. Magnusa weetâ finansu ministrs apstiprinajis par juhras teesas lozekli Latwijas kugu mechaniku beedribas pahrstahwi 1 schk. kugu mech. L. Michelsonu.

Swejneeki ar sirgeem isbrauz juhrâ uf sweju.

Pastahwot stipram salam ledus Rigas juhras lihzi sasneedsis wairak pehdu beesumu. Pehdejâs deenâs swejneeki uf sweju isbrauz ar sirgeem pa ledu, lihdf 10 kilometrus juhrâ.

Kas jauns laukſaimneezibâ

Tomasmiltu zenas nahkotnê.

Weenâ no eepreekschejeem „P. Br." numureem jau aisrahdijâm, ka sagaidama tomasmiltu pahrdoschanas samasinaschana laukſaimneezibâ, jo atrasts, ka tee ir noderigi ari dſelſs ruhpneezibai.

Tagad tomasmiltu raschotaju apweniba nahkuſi klajâ ar paſkaidrojumeem, aiſrahdot ka tomasmiltu ſamaſinaſchana laukſaimneezibas wajadſibam ſtahw zeeſchâ ſakarâ ar zenam. Weenu laiku zenas nokrituſchas pat lihdſ 14 proz. ſem preekſchkara zenam, kas radiſis leelas gruhtibas tehrauda ruhpneezibai. Preteji ſlahpekla induſtrijai, tehrauda raſchoſchanas iſdewumi pehz kara wehl pecauguſchi, kadehl bijis jameklê zelich, kâ augſtaki iſwehrtet winas atkritumu — tomasmiltus. Tas tagad ari iſdewees, iſmantojot tomasmiltos eſoſcho foſforu dſelſs raſchoſchanai. Pehdejai, kâ ſinams, jaſatur noteikts daudſums foſfora un ja tahds naw iſejweelâs, tad tas japeedod no ahreenes klaht. Parasti ſchim noluhkam leetoja foſfatus, bet zenam uſ tomasmiltem kâ mehſloſchanas lihdſekleem krihtotees, iſdewigaki bija tos leetot dſelſs iſgatawoſchanai.

Laukſaimneekeem, tà tad gribot negribot, buhs jamaksâ par tomasmiltem augſtakas zenas, lai atkarotu tos dſelſsruhpneezibai. Bet gruhti laukſaimneekeem ar ruhpneezibu ſazeeſtees, tadehl jau laikus japadomà ari muns, ar ko ſchos mehſlus atweetot.

Dani paplaſchina zuhkkopibu.

Pee daneem notwehrojama tendenze zuhkkopibai peegreeſt wehl leelaku uſmanibu kà lihdſ ſchim. Pee tam nodomâ ne tikai pazelt raſchibu, bet pat zelt jaunas kooperatîwas zuhkkautuwes. Tà, weenâ paſchâ Jitlandes puſſalâ tuwakâ nahkotnê paredſets buhwet 7 jaunas kautuwes. Tàpat ari dani nopeetni kehruſchees pee jau paſtahwoſcho kautuwju modernakas iſbuhwes.

Sweests ſiwju ehlas weetâ.

Pret kaulu mihkſtunu jeb rachitu lihdſ ſchim par wiſlabako lihdſekli behrneem tika atſihta ſiwju ehla. Bet tà kà to behrni ne labpraht eenem, tad mekleja wiſadus zelus, ar ko ſcho ehlu atweetot. Ilgaku laiku mehginaja to panahkt, apſtarojot ſweeſtu ar kalnu ſauli, bet no tàs ſweests peenehma pretigu garſchu. Tagad ſweeſtu pilnigi atſwabinot no albaltuma weelam, iſdewees notwehrſt nepatihkamo peegarſchu un ſmarſchu. Schahdi kalna ſaules apſtaroti ſweeſta dauki, pa 15 gr. deenâ doti, rachitu notwehrſuſchi wehl ahtraki kà ſiwju ehla.

Mahkſligee mehſli newar kuhtsmehſlus atweetot.

Pamatojotees uſ ilggadigeem iſmehginajumeem, dani atrod, ka kuhtsmehſlus warot dauſos gadijumos pilnigi atweetot ar mahkſligeem mehſleem. Raſchas no tam nebuht nezeeſchot. Wahzu pehtneeki ſchai ſinâ naw weenados uſſlatos ar daneem, uſſlatot mineralmehſlus galwenàm kahrtam kà papildinajumu kuhtsmehſleem. Pag. gadâ publizetee ilggadigee iſmehginajumu reſultati Lauchſchtetê to ari apſtiprina. Dala lauzinu iſmehginajumos mehſloti tikai ar mineralmehſleem, bet pahrejee — ar kuhtsmehſleem, kureem peedoti iſſlihdſinaſchanas dehl atteezigâ daudſumâ mineralmehſli. Reſultatâ iſrahdijâs, ka daſchus gadus tihrs mineralmehſlojums dewis tikpat augſtas raſchas, kà maiſits mehſlojums. Bet ir ari gadi, kur mineralmehſlojuma raſchas bijuſchas ſtipri ſemakas. Tas norahda, ka ſtabilu, neſwahrſtigu raſchu nodroſchinaſchanai kuhtsmehſli ir nepeezeeſchami.

Paraugs peenſaimneekeem.

Amſterdamas apkaimê ir kahda ſaimneeziba, kas ſwar noderet par teizamu paraugu daudſâm zitâm un it ſewiſchi mums.

Kà ſtalli, tà ſlauzamâs telpâs eewesta wiſleelakâ tihriba. Kuhts widû akrodams ar wahku noſlehdſams zaurums, zaur kuru nowahz prom wiſus mehſlus. Proti, mehſli nokriht uſ tuneli eſoſcheem rateem, kas mehſlus nogahdâ mehſlotnê. Ja tikai lopi noſmehrejas, tos nekawejotees nomaſgâ. Schahdâ pat noluhkâ ari ganibâs eerihkots uhdenswads un ſewiſchks ſchluhnis.

Wiſi apkalpotaji atrodas ſem ahrſtu uſraudſibas. Ganamo pulku ideenas pahrſkata weterinarahrſts, kura wajadſibam eerihkota pat laboratorija. Sewiſchku uſmanibu peegreeſch teſmena ſlimibam. Pirms gows ihſtàs ſlaukſchanas iſſlauz nedaudſ peena, kuru ar reſolſkahbes palihdſibu ahrſts iſgreklê.

Publiſka biblioteka Peterpilî

Walſts publiſkâ bibliotekа Peterpilî jau lihdſ rewoluzijai ar ſaweem 3 miljoneem ſehjumeem grahmatu eenehma 3. weetu paſaulê. Pehz rewoluzijas tai peeweenoja klaht bij. walſts domes, garigâs akademijas, brihwpr.-ekon. beedribas u. 3. likwideto eeſtahſchu bibliotekas, kà ari daſchas nazionaliſetàs priwatbibliotekas. Paſchlaik tajâ ſlaitàs 4.640.000 ſehjumu, un daſchu nodaļu grahmatu bagatibas ſinâ to eerindo pſaules bibliotеku pirmâ weetâ. Biblioteka eenem beſ galwenà korpuſa wehl 4 nodalas, tàs pahrſinâ ſlaitàs augſtakee bibliotekaru kursi un ſin. pehtneezibas grahmatu wedibas inſtitut. Biblioteka ſchtatâ ir ap 300 zilweku. Grahmatu peeplubdums bibliotekâ kolosals. Tà weenâ 1927. g. peeſuhtits grahmatu weem 163.000 eſkemplari, nerunajot par ſchurnaleem un laikrakſteem. Atteezibâ uf ſcho publiſko walſts bibliotеku ſpehkâ ir wehl 1809. gadâ iſdotais likums, kurſch pehz rewoluzijas wehl papildinats plaſchakâ noſihmê, ka bibliotekai 2 eſkemplaros japeeſuhta drukatàs Kreewijâ grahmatas, ſchurnali, laikraksti, broſchuras u. t. t. Tahdâ kahrtâ grahmatu peeplubduma ſtraume neatſlahbſt bibliotekâ ne uf brihdi. Atſihmejams, wehl, ka bibliotekâ ſlaitas lihdſ 60000 daſchadu iſſinas grahmatu 1927. gadâ biblioteka iſdewuſi laſitajeem 2.015.000 grahmatu; 43.000 laſitaji bibliotеku apmeklejuſchi 516.000 reiſes, un gandrihſ puſe no grahmatam ir bijuſchas apgroſibâ.

„Pehdejâ Brihdî" ſinu galds

Ja dſihwo Amerikâ, waj tad jaiſpilda karaklauſiba?

Jautajums. Brauzot uſ kuga kà juhrneeks ar Latwijas ahrſemes paſi paliku no kuga 17 gadu wezumâ Amerikâ un tagad eſmu 23 gdus wezs. Waj pahbrauzot mahjâs jaeet kara klauſibâ, zik ilgi jadeen un waj par laikâ neeeraſchanos kara deenestâ drand ſods un kahds?

Atbilde. (Laſitajam Kaltenê). Kamehr dſihwojat Amerikâ, warat kara klauſibâ neeeraſtees. gadijumâ, kad juhs no Amerikas aibraukſeet weenâ no Eiropas walſtim, kurâ ir Latwijas pahrſtahwneeziba, jaeerodas pahrſtahwneezibâ regiſtretees eeweſchanai eeſauzamo ſaraſtos. Uſ eeſauſchanu jaeerodas kahrtejâ eeſauſchanâ. Janodeen likumâ paredſetais laiks (15 mehn.). Par neeeraſchanos agrak eeſauſchanâ ſods nedraud, bet japeerahda, ka dſihwojis Amerikâ.

Jautajums: Eſmu pirzis amatneeka ſemi, ar ehkam, tagad mana kaimina-jaunſaimneeka ſemi parahdu dehl Semes banka pahrdos. Waj **man buhtu teeſiba ſcho jaunſaimneezibu nopirkt?** Waj tad man buhtu jaſnemas atbildiba par biſuſchâ ihpaſchneeka iſnemtâ buhwmateriala iſtehreſchanu, meſcha nelikumigu nogriſchanu un aiſnemtâ kapitala iſtehreſchanu?

Atbilde (J. Gr. Wentspilî): Ja ſemes bankas praſibu dehl jaunſaimneeziba eet torgos, tad perſonam kas wehlas peedalitees ſaimneezibas noſolîſchanâ, eepreekſch japeepraſa Zentr. Semes eerihkſibas komitejas atlauja ſemes pirkſchanai.

Jums, kà amatneeka ſemes ihpaſchneekam zeribas dabut atlauju tikai tad, ja robeſcha ar jaunſaimneezibu ſaeet kopâ un ja abu ſemju kopplatiba nepahrſneedſ 50 ha. Atbildibu par nelikumibam, kuras iſdarijis eepreekſchejais ſemes ihpaſchneeks, ſemes jaunajam eegutwejam naw janes.

Buhwes noplehſchana.

Jautajums. Waj jaunſaimneekam ir teeſibas ſawâ koroboretâ ihpaſchumâ noplehſt wezu pagrabu un keegelus pahrdot? Waj ſcho notakſeto objektu ir eepreekſch ſemes bankâ jaiſpehrt?

Atbilde (R-im): Beſ Semes Bankas peekriſchanas jaunſaimneekam naw teeſibas newienu buhwi noplehſt, jo tas maſina peeſchlîrtâ, bet wehl neiſmaſkatâ objekta wehrtibu. No ſchâ weeokla raugotees Semes Banka war ari ſawu peekriſchanu pagraba noplehſchanai nedot.

Dihka nolaiſchana.

Jautajums: Manâ ihpaſchumâ bij. ſiwju dihki eerobeſcho dambis — zelich, aiſ kura kalna nogahſê, bij. muiſchas alus bruhſi, dſihwo jaunſaimneeks. **Waj tam ir teeſiba beſ manas ſinas pazelt meniki un nolaiſt dihka uhdeni, kas itkà radot mitrumu wina dſihwoklî?**

Atbilde (R.): Beſ Juhſu peekriſchanas jaunſaimneekam naw teeſibas patwarigi paſeminat Juhſu dihka uhdenslihmeni. Bet eeinteresetais jaunſaimneeks to war panahkt likumigâ zelâ, ja iſrahdits, ka dihka uhdenî teeſcham rada mitrumu wina dſihwojamâ ehkâ. Ar praſibu jagreeſchas aprinka meliorazijas komitejâ.

Iſſtahſchanàs no robeſchapſardſibas deenesta.

Jautajums: Es deenu robeſchapſardſibâ un eſmu noſlehdſis lihgumu uſ weenu gadu. Waj buhtu eeſpehjams iſſtahtees uſ deenesta pirms gada notezeſchanas, jo onkuls, kurſch dſihwo ahrſemês un ir kluſis darba nespehjigs, norakſtijis man wiſu ſawu mantu un wehlas, lai es brauzu pee wina uſ dſihwi. Kur man buhtu jagreeſchas, lai waretu iſbraukt uſ ahrſemem?

P. A., Latgalê.,

Atbilde: Saſlanâ ar noteikumu par robeſchapſardſibu 27. pantu (noteikumi publizeti „Wald. Wehſtneſcha" pag. gada 94. numurâ), robeſchſargs war tikt atſwabinats no deenesta pirms lihgumâ paredſetâ gada notezeſchanas, ja winu uſ to ſpeeſch ſwarigi gimenes waj ziti apſtahkli. Atwaklinaſchana noteek ar eekſchleetu ministra peekriſchanu. Jums jaceſneedſ ſawai preekſchneezibai atteezigs lihgums, uſrahdot eemeſlu, kandehl wehlatees deenestu aiſtaht. Newar buht ſchaubu, ka ſchini gadijumâ Juhs no deenesta atſwabinàs. Iſbraukſchanai uſ ahrſemem wajadſiga ahrſemju paſe. Ta dabonama eekſchleetu ministrijâ, Rigâ, ahrſemju paſu nodaļâ, eeſneedſot atteezigu lihgumraſtu. Drukatas lihgumraſtu blankas dabonamas turpat un maſkâ 1 latu. Lihgumraksts janomaſkâ ar ſihmogmarkam 80 ſant. wehrtibâ. Lihgumraſtam japeeweeno diwas gihmetnes un eekſchſemes paſe. Par ahrſemju paſi jamaſkâ 10 lati. Paſi iſſneedſ maſakais uſ 3 mehneſcheem, pee kam par katru mehneſi pee tàs wehl japeemaſkâ 3 lati.

Militu ſaudejumi ſweeſta tirgotajeem

Pahrſkata nedelas tirgus gahjeens neko jaunu neatneſa: **kluſums un nenoteiktais ſtahwoklis turpinas.**

Tirgotajeem, kureem wehl dahrgi pirktais janwara ſweests atrodas zelâ eeſaluſchos kugos, jazeeš milſu ſaudejumi. **Nekahrtigais transports rada tirgû ſweeſta ſaſtrehgumu.**

Iſleekas, ka tee ſweeſta daudſumi, kas juhras zeleem aiſſalſtot neteek Anglijas tirgû, iſſauks tirgus ſtahwokla uſlaboſchanos. Tomehr ari tur koloniju ſweeſta zenas krituſchâs: truhkſt pirzeju, peepraſijumi maſi, jo **ja Wahzijas ſweeſta tirgus likboſchana atſauzas ari uf Anglijas tirgu.**

Ja ari, zaur ſuhtijumu nokawejchanos, Wahzijas tirgû ſchur tur paſpihd kahda uſlaboſchanâs, tad tikai uſ ihſu brihdi. Lai gan tureenes produkzija wiſur ſamaſinajas, tomehr apgroſibas truhkſt.

Walda uſſlats, **ka tirgus konjunktura paliks labwehligaka ſakarâ ar tuwojoſcheem Leldeenas ſwehtku darijumeem.**

Wiſpaſaules tirgus ſtahwoklis juhtami eeſpaido ari Baltijas ſemju ſweeſtu tirgu.

Leelee daudſumi Somijas un Igaunijas ſweeſta, kam truhkſt nonehmeju, ſtipri demoraliſé tirgu. Sweests teek dots komiſijâ un tirgotaji to pahrdodami rihkojas pehz patikas.

Ari Latwijas ſweeſtam truhka pirzeju, un, lai kaut daļu no krahjumeem realiſetu, ar zenam bija japeekahpjas. Darijumi notika par zeram pat ſenàkàm kà Ls 3.90 pr. klgr. Tirgus tendenze wehl arweenu nenoſkaidrota.

Janwara mehn. ſweests, kas tika pahrdots uſ Angliju par Ls 4.40—4.50 pr. klgr. wehl atrodas zeļâ eeſaluſchos kugos Liles kanalâ un zitur. Daļa no janwara pahrdewumeem Wahzijai wehl tikai pag. peekſdenâ ſasneedſa Stetinas oſtu.

»Palladium«

Plaſchi paſihſtamà filma! Leelakà mahkſlas filma! Steidſatees redſet!

„Kapelmeistars Stroganows"

(Schahweens Leelâ Operâ.)

Smaga dſihwes drama 10 dak. Galw. lomâs: **Martſchella Albani, Henrichs Georgs** un damu mihluliš **Schans Bradens.**

Wiſâ paſaulê paſihſtamà kreewu dirigenta Stroganowa dſihwe un traģiſkà nahwe. Artiſtiſkà Eiropas zeloſums. Dſeedataſi, artiſti, dejotajas — wiſi ſem wina damoniſkà eſpaida. Ikkatra ſeeweete — wina mihkotà. Schodeen wiena — rihtu zita. Intriga un atmakſa. **Genlia dſihwi ſkahra liktenis!**

Schi lotka tabakas artiſtu **ansamblis.** Greſns un efekteem bagats **uzvedums.** Izſmalcinata **spehle. Saturam** nemaz teeſcham notikzu gadijums. Ar ſawdem aſi uſtwerteem tragediſas momenteem filma dſidri atſpoguļo ſkatitaju.

„Sauzeens is tahlem"

Pikanta mihkas ſtaliſta 8 d. Galwenà lomâ: apburoſchà **Blanſch Swit.**

Neuſtiziba, teeſa, laulibas ſchkirſchana, noſlehpumainais mahkſlineeks, launa mihlotaja, romeeſchu karnewals, liktenîga nakts un ... negaidîti laimigas beigas.

Uſ ſkatuwes:

Ahrpus konkurenzes ſtahwoſchais gimnaſts! Anatomijas brihnums!

Charly Roberts — zilweks-warde.
2 Larison — ahrſemju deju duets.
4 Mosardo 4 — paſihſtamee gladiatori-ſchongleeri.
Holzman un Narusberg — deju duets.

Dſelteno narziſu noſlehpums

Edgara Wolleſa romans

(33. turpinojums)

Millbers katrâ ſinâ bija ſaatrod, jo winſch bija pehdejais lozeklis ſchini ſareſchgîtâ lehdê.

Tarlings bija uſdewis, lai Kannon-Row policijas eezirkna preekſchneeks winam tuhlit ſino, tiklihdſ ir eewahkta kahda jauna ſina. Lihdſ ſchim wehl winam pa tahlruni nebija ſwanits, tadehl tas dewàs turp pats, lai uſſinatu jaunàs ſimas. Bet eezirkni tas uſſinaja wiſai maſ. Kamehr tas wehl runajàs ar policijas inſpektoru, eeſteidzàs kahds uſtraukts ſchofers un ſinoja, ka winam noſagts automobilis. Schahdi gadijumi Londonâ notika katru deenu. Schofers bija aiſtwedis uſ teatri kahdu kungu un damu, kur tam uſdots gaidit lihdſ iſrahdes beigam, lai tos atkal notweſtu mahjâ. Kad brauzeji bija iſkahpuſchi, ſchofers eegahjis kahdâ maſâ reſtoranâ, lai eeturetu palaunadſi, bet kad tas atkal iſnahzis, auto bijis projam.

„Es ſinu, kurſch to iſdarija," ſchofers nikni teiza. „Un ja es ſcho puiſi wehl kahdreiſ ſatikſchu, tad es..."

„Kà juhs ſinat, kurſch ir noſadſis auto?"

„Winſch eenahza reſtoranâ, kad es paklabàn ehdu."

„Kahds winſch iſſkatijàs?" jautaja policijas inſpektors.

„Winſch bija loti bahls. Es winu paſihſtu ſtarp tuhkſtoſcheem zitu. Beſ tam es wehl ſpehju to eewehroju — winam bija pawiſam jauni apawi."

Tarlings pa ſarunas laiku bija maſleet atgahjis no rakſtamgalda, bet tagad winſch peenahza atkal klaht.

„Waj winſch ar jums runaja?" winſch jautaja.

„Ja, mans kungs," atbildeja ſchofers. „Es winam jautaju, waj tas kahdu meklê, un winſch teiza „ne". Tad winſch ſarunaja daſchadas nukkibas par kahdu zilweku, kurſch eſot bijis wina labakais draugs. Es ſehdeju tuwu durwim un tà es ceļaidos ar winu ſarunâ. Man ſchkeet, ka winam wiſs galwâ nebija kahrtibâ."

„Stahſtat tahlak," teiza Tarlings nepazeetigi. „Kas notika pehz tam?"

„Winſch iſgahja atkal laukâ un es tuhlit iſdſirdu, ka eeruhzàs kahds auto. Es domaju, ka tas ir kahds no maneem kolegeem, jo ahrâ ſtahweja wehl ari ziti auto. Tikai tad es atkal iſgahju laukâ, redſeju, ka mans auto ir noſudis. Puiſis, kuram es uſdewu uſraudſit manu auto, bija eegahjis kahdâ alus reſtoranâ un nodſehris tur naudu, kuru es tam eedewu."

„Iſleekas tà, itkà tas buhtu zilweks, kuru mehs mellejam," teiza policijas inſpektors Tarlingam.

„Ja, tas buhs bijis Sams Stejs, bet es neſinaju, ka winſch prot wadit auto."

Policijas inſpektors pamahja ar galwu.

„Es Samu Steju paſihſtu loti labi. Mehs jau winu trihs reiſes eſam apzeetinajuſchi. Kahdu laiku tas nodarbojàs ari kà ſchofers — waj juhs to neſinajàt?"

„Winſch tahdu netiks — juhs tatſchu tuhlit iſſuhtiſat auto apraſtu? Tagad mehs winu nokwerſim wehl ahtrak. Auto tatſchu winſch nekur newarès noſlehpt un ja winſch domà, ka maſchina tam palihdſès iſwairitees, tad winſch loti maldas."

Tarlings wakarâ gribeja braukt atpakaļ uſ Hertfordu. No Kannon-Row policijas eezirkna tas wiſpirms dewàs uſ Skotland Jardu, lai aprunatos ar Waitſaidu, kurſch ſolijàs winu tur uſgaidit.

Waitſaida birojâ nebija, bet deſchurejoſchais policiſts Tarlingam paſneedſa kahdu wehſtuli.

„To nodewa pirms diwàm ſtundàm," winſch teiza. „Mehs domajàm, ka juhs eſat Hertfordâ."

Wehſtule bija rakſtita ar ſihmuli. To bij rakſtijis Millbers, kurſch pat nebij zentees pahrgroſit ſawu rokrakſtu.

„Zeenijamais Mr. Tarling,

ſew par dſiļàm ſkumjam nupat iſlaſiju „Evening Preſs", ka mana mihlotà ſeewa Katrina Rider draužmigà kahrtà nogalinata. Tadehl ſchauſmigi man ir eedomatees, ka es wehl pirms daſchàm ſtundàm runajos ar winas ſlepkawu. Eſmu pahrleezinats, ka tas ir Sams Stejs. Neko launu nedomadams, es winam pateizu, kur patlaban atrodas miſs Rider. Es juhs luhdſu beſ kaweſchanàs winu paglahbt no ſchi breeſmigà, wahzprahtigà zilweka. Winſch eedomajees alreebt nogalinatà Torntona Laina nahwi. Ja juhs to iſdariſat, es wareſchu aiſeet ar meerigu prahtu, jo eſmu nolehmis ſchkirtees no dſihwes, kura man ſagahdajuſi tik daudſ behdu un wilſchanàs. M."

Tarlings bija wairak kà pahrleezinats, ka Mr. Millbers pat nedomà iſdarit paſchnahwibu. Bet ſina, ka Sams Stejs tagad ſin Odettes atraſchanàs weetu, winu ahrkahrtigi uſtrauza.

„Kur ir Mr. Waitſaids?" winſch jautaja.

„Winſch aiſgahja uſ Kamburu reſtoranu, lai tur ar kahdu ſatiktos," atbildeja deſchurants.

Tarlingam Waitſaids bija tuhlit jaſateek. Winam ar to bija jarunà perſonigi, eekams tas wareja ſuhtit kahdu detektiwu uſ ſlimnizu Kawendiſcha laukumâ.

Tas panehma auto un brauza uſ reſtoranu, kur tas laimigâ kahrtâ policijas inſpektoru ſaſtapa taiſni tani mirkli, kad tas paſchlaik gribeja aiſeet.

Tarlings winam tuhlit paſneedſa wehſtuli, un Waitſaids to iſlaſija.

„Tas puiſis neiſdarìs paſchnahwibu. Tas ir pehdejais, ko dariſu tahds zilweks, kahds ir Mr. Millbers. Winſch ir pahrak auſtaſinigs blehdis. Es waru eedomatees, ka winſch pawiſam meerigi apſehdàs un rakſtija ſcho wehſtuli par ſawas ſeewas nonahweſchanu."

„Bet ko juhs domajeet par otru leetu — draudeem pret Odetti?"

Waitſaids paraustija plezus.

„Tur laut kas wor notikt. Waj tad par Samu Steju nekas naw dſirdams?"

Tarlings paſtahſtija notikumu ar noſagto auto.

„Tad mehs winu drihſ dabuſim rokâ," Waitſaids apmeerinais teiza. „Winam naw neweena lihdſdalibneeka, un tas nekahdâ gadijumâ ar auto neſpehs tikt projam no Londonas."

Waitſaids eekahpa Tarlinga auto, un daſchas minutes wehlak wini jau bij pee ſlimnizas.

Winus ſanehma ſlimnizas pahrſine, laipna un peemihliga dama.

„Man loti ſchehl, ka biju ſpeests juhs trauzet tik wehlâ nakts laikâ," teiza Tarlings, kurſch pamanija winas ſejâ weeglu nepatiku. „Bet ſchowakar es dabuju ſwarigas ſinas, kuras ſpeeſch miſs Rider apſargat."

„Juhs gribat winu turet ſem apſardſibas?" dama jautaja iſbrihnijuſees. „Es juhs labi neſaprotu, Mr. Tarling. Es nupat jums gribeju iſſazit pahrmetumu miſs Rider dehl. Juhs tatſchu ſinat, ka wina ir pilnigi nespehjiga atſtaht ſlimnizu. Es domaju, ka es jums ſchoriht to pateizu peeteekoſchi ſkaidri."

„Bet winai tatſchu nemaſ naw ſlimniza jaatſtahj," teiza Tarlings augſtakà mehrà pahrſteigts. „Ko juhs ar to gribat teikt? Juhs tatſchu negribat teikt, ka wina laut kur ir aiſgahjuſi?"

„Bet juhs pats pirms puſſtundas bijàt pehz winas atſuhtijis!"

„Es pehz winas atſuhtijis?" jautaja Tarlings. Winſch nobahla. „Sakat luhdſu ahtrak, kas ir notizis?"

„Pirms nepilnas puſſtundas waj ari maſleet agrak eeradàs kahds ſchofers un teiza, ka winſch ſuhtits no Skotland Jarda, lai tuhlit aiſwestu miſs Rider. Wina eſot nepeezeeſchami janopratina, ſakarâ ar tàs mahtes nahwi." Tarlinga ſeja nertwoſi raustijàs. Sawu uſtraukumu tas neſpehja ſlehpt.

„Waj tad juhs pehz winas neſuhtijàt?" pahrſine pahrſteigta jautaja.

Tarlings pakratija galwu.

„Kà iſſkatijàs zilweks, kurſch aibrauza pehz miſs Rider?"

„Gluſchi paraſts. Winſch bija apmehram wideja auguma un neartſtahja ihiti weſela zilweka eeſpaidu. Winſch bij ſchofers."

„Waj juhs neredſejàt, kahdâ wirſeenâ winſch aiſbrauza?"

„Ne, es tikai loti proteſteju pret miſs Rider iſeeſchanu no ſlimnizas, bet, kad winai par to paſinoja, ka bij pahrleezinata, ka ſina naht no jums un nebij wairs atturama."

Tarlingu pahrnehma ſchauſmas. Odette Rider tagad bij kahda ahrprahtiga warà, kurſch winu eenihda, kurſch bij nogalinajis winas mahti un kurſch bij zeeſchi apnehmees ſabojat Odettes ſkaiſtumu. Sawâ ahrprahtâ tas domaja, ka wina ir peekrahpuſi un apwainojuſi wina labdari un deewinato draugu.

Ne wahrda neteikdams winſch kopâ ar Waitſaidu atſtahja ſlimnizu.

„Tagad mums naw nekahdu zeribu," teiza Tarlings, kad wini iſgahja uſ eelas. „Mans Deews, zik ſchauſmiga ir ſchi doma, bet ja mehs Milleru dabuſim rokâ dſihwu, tad winſch to ruhgti noſchehlos!"

Tarlings kaut ko teiza ſchoferim, un wini ar Waitſaidu ahtri eeſahpa automobili.

„Mehs wiſpirms brauſſim uſ manu dſihwokli un pauemſim Ling Hu. Winſch mums tagad war loti noderet. Tagad mehs nedrihkſtam nokawet ne minuti. Jadara wiſs, kas ſtahw muhſu ſpehkos."

Waitſaids jutàs maſleet apwainots.

„Es neſinu, waj Ling Hu ſpehs atraſt pehdas automobilim, ar kuru aiſbrauza Sams Stejs." Bet kad winſch redſeja Tarlinga iſmiſumu, tas laipni peebilda: „Protams, ari es domaju tàpat, ka mums tagad jadara wiſs, kas ween eeſpehjams."

Kad wini nonahza pee Tarlinga dſihwokla Bonda eelâ, tee pa trepem uſſkrehja augſchâ gandrihſ ſkreeſchus. Wiſs bija tumſchs — neparaſts apſtahklis, jo Ling Hu nekad neatſtahja dſihwokli, ja wina kungs bija iſgahjis. Bet, kà redſams, Ling Hu ſchoreiz nebija mahjàs. Ehdamiſtaba bij tukſcha. Kad detektiws eededſa gaiſmu, winſch tuhlit eeraudſija apraſtiņu papira lapu. Tinte wehl nebij noſchuwuſi. Uſ papira bij tikai daſchi kineeſchu burti, nekas wairak.

„Kad mans kungs atgreeſchas, winam jaſin, ka eſmu iſgahjis uſmeklet maſo, jauno damu." Tarlings pahrſteigts laſija.

„Tad winſch jau ſin, ka Odette ir paſuduſi. Paldees Deewam! Es tikai gribetu ſinat..."

Peepeſchi winſch apklusa, jo tam likàs, ka ir dſirdejis nopuhtu. Winſch uſſkatija Waitſaidu, ari tas bij dſirdejis ſcho ſkanu.

„Waj nupat kahds nenopuhtàs?" winſch jautaja. „Paklauſatees!"

Tas peeleeza galwu un gaidija. Waids atkahrtoàs.

(Turpmak wehl.)

„Pehdejâ Brihdî" redakzija un tuwakee lihdſſtrahdneeki treſcho darbibas gadu ſahkot.

No kreiſâs puſes pirmâ rindâ: A. Berkis, Ed. Krauzs, S. Ziwinſkis, J. Baltinſch, W. Damroſe. Otrâ rindâ: A. Erfs, A. Auſtrinſch, A. Salts, A. Awots, P. Roſits, O. Leepinſch, R. Behrſinſch, R. Laſdinſch, A. Pilſehtneeks. Treſchâ rindâ: J. Aiſpurectis, E. Firkus, M. Grafis, E. Zahlits, E. Prauks, O. Rolberos A. Sakſs, K. Roſe, O. Awots, K. Trijezs, W. Bruhwers. M. Zeelens, A. Jirgenſons, J. Poruks, A. Graikſts. Zeturtâ rindâ: R. Schizs, M. Dombergs, J. Gulbis, J. Kundſinſch, J. Eiduks, A. Grafis, H. Konrads, O. Simons, K. Mikelſons, A. Bauers, P. Blaus.

Kahdas partijas Saeimas wehleſchanu dehkas meerteeſâ

Nihweſchanâs radikaldemokratu partijas eekſchejâ dſihwê. — Kreewinſch agitejis pret Kirchenſteinu un Diſchleri. — Par labu leezibu weeta patwerſmê. — Kriminalpolizijas ſlaſdi. — Pee ſeenas ſaſpeeſts kriminalpolizijas eerednim deguns. — Blankeera praſiba noraidita.

Wakar 4. eez. meerteeſâ ſkatija ſirreiſ zauri radikaldemokratu partijas agitatoru Ariv. Blankeera praſibu pret Rigas pilſehtas galwu Adamu Kreewinu. Iſſaukti 12 leezinekļi. Starp teem figurê ari radikaldemokratu partijas beedri — prof. Kirchenſteins, ſw. adw. P. Bergs, bij. iſglihtibas ministrijas departamenta direktors Reinis Leepinſch un zitas redſamakas perſonas.

Kreewinu aiſſtahweja ſw. adw. Dahwis, bet Blankeeri — ſw. adw. pal. Trauzinſch. Teeſâ eeraduſchees gandrihſ wiſi radikaldemokratu partijas beedri.

Pirmais nodod leezibu prof. Kirchenſteins. Partijâ bijuſchas rihweſchanâs. Wairaki uſſtahjuſchees pret Kreewinu un Wanagu. Bijuſchi agitatori, kuri agitejuſchi tikai par daſchâm perſonam. Ejot pahrleezibba, ka Kreewinſch agitejis pret doz. Diſchleri un prof. Kirchenſteinu. Kreewinſch pats maſ braukajis agitet. Winam ſtrahdajuſchi „gari".

„Waj ſineet, kahdi agitatori bij algoti?" — jautâ teeſneſis.

„Atminâ ir ſlawenais Kampe" — atbild K. P. Berga leeziba ihſa. Partija Walmeeras apkriki algojuſi 2 agitatorus — Joſtu un Kampi. Katram mehneſi makſati 2000 ls.

Leezinecks Jansons ſtahſta, ka Blankeeris uſ lauſcem agitejis Kreewinam par labu. Jahnis Weiels ſaka, ka Kreewinſch wairakas reiſes ſtahſtijis, ka Widſemes rajonâ algojot diwus „malaſchus", kuri iſwedot mahjas agitaziju.

Leezinecks Meeſis aiſrahda, ka Kreewinſch jautajis, waj Blankeeris energiſki agitejot. M. atbildejis, ka ſtrahdajot energiſki. „Nu, deeſgan winam makſaju, ſtrahdat wajag" — atbildejis Kreewinſch.

Reinis Leepinſch nodod nelabwehligu leezibu par Blankeeri. B. ari winam, Leepinam, atraſtijis pretigu wehſtuli — ejot ar meeru agitet par Leepiņu perſonigi, bet par to lai atiuhtot 30 latus. Wehſtuli eſot tuhlin iſnihzinajis. Kreewinſch teizis, ka winam jau eſot laba weeta, par Saeimas deputatu negribot buht. Agitazijai wiſi kandidati dewuſchi naudu, zik ſpehjuſchi.

Augſtkalna leeziba pretruniga zitâm. Winam eſot ſinams, ka Blankeeris agitejis par Wanaga kandidaturu. Kahdreiſ A. jautajis Bl., zik winam makſajot Rigas kungi. B. atbildejis: „No nu welnu maksâ, zik no katra war iſpeeſt, tik ir."

Par leezineeku Waldmani paſchi partijas beedri teeſâ runâ daſchadas leetas. Kreewinſch teizis, ja W. uſdoſchot labu leezibu, tad jau otrâ deenâ dabuſchot ſkolotaja weetu patwerſmê. Waldmana leeziba ſchahda: Kreewinſch maksâja gan Blankeerim naudu, bet to ſkaidri ſinu, ka K. to darija partijas uſdewumâ.

Komiſſa kriminalpolizijas uſrauga Augusta Eglîſcha leeziba. Janwara mehneſi preekſchneezibas uſdewumâ E. eeradees ar diweem eeredneem pee pilſehtas galwas Kreewina, wina kabinetâ. Paſkaidrots, ka tahds jauns zilweks gribot iſſpeeſt naudu. Winſch eeradiſchotees plkſt. 7 wakarâ. Kabinetâ norihkojuſchi ſlaſdus. Wiſi trihs policisti paſlehpuſchees aiſ grahmatu ſkapja. Noteiktâ laikâ ari jauneklis eeradees. Apjautajees, waj tikai kaut kur kas nenollaſotees ſarunâs. Peegahjis pee ta ſkapja, kur paſlelpuſchees policisti un ſkapi ſtipri ſpeedis pret ſeenu. Spredeenu gruhti bijis iſturet — tikko neiſſpeeſta „ducha". Kolegim Balodim pret ſeenu ſaſpeeſts ſils deguns.

Kad B. wiſus faktus apſtatijis, uſſahzis ſarunas ar Kreewinu: „Ja doſeet 300 ls, tad turpmak wairs neſchantaſchejchu" — teizis jauneklis.

„Kapehz ſuhdſibu eeſneedſât nepamatotu?" — jautajis Kreewinſch.

„Nu, juhſu adwokats neprata leetas aiſſtahwet, es labak to leetu ſaprotu" — atbildejis B.

Tad Kreewinſch jautajis, waj B. agitejis par partiju, waj winu, Kreewinu. B. atbildejis, ka agitejis par partiju.

Kreewinſch ſahzis ſkaitit naudu. Kad noſkaitijis — „ſeptini tuhkſtoſchi" — B. uſlehzis kahjâs, teizis: „Jaapſkatas, waj nav kahds pee durwim." Tani brihdi policisti iſlihduſchi no paſlehptuwes un jaunekli apzeetinajuſchi.

B. nogahdats kriminalpolizijâ 6 wihru pawadibâ. nopratinaſchana ilguſi 7 ſtundas. Blankeeris gribejis, lai atnahkot Kreewinſch. gribot diwatâ parunat. K. ari eeradees. B. teizis, ka eſot ar meeru iſlihgt, ja eedoſchot 5000 rbl. Kriminalpolizija regiſtrejuſi 5000 rbl. naudas ſihmes, kuras ari atraſtas pee B. Tad Blankeeris teizis: „Wot, buhtu joki, ja es juhs atraſtu aiſ ſkapa. Es jau domaju, ka kaut kam wajag notikt."

Blankeeris apgalwo, ka uſ iſlihgſchanu uſaizinajis pats Kreewinſch.

Adwokatu diſputâ, B. aiſſtahwis aiſrahda, ka neſaprotamj, ka zilwilleetâ pilſehtas galwa ſarihko ſlaſdus. Kreewina adwokats leetu apſkata wiſpuſigi un nahk pee ſlehdſeena, ka praſiba janoraida.

Pirmâ ſolâ ſehd radikaldemokratu zentralkomitejas lozekle, kura koti uſtrauzas. Ta eſot netaiſniba. Kreewinſch Blankeerim ſolijis maksat 100 ls mehneſi. Eeſneedſ ſihmiti B. adwokatam, ka wina peteizotees par leezineezi un iſſtahſtiſchot wiņu pateeſibu. Winas leezibas wairs nepeenem. Spreedums: Blankeera praſibu **noraidit**. Ms.

Sabraukts dſelſszela atſlehdſneeks.

Kruſtwilt wilzeenam manewrejot, pakluwis ſem wilzeena ſleedem atſlehdſneeks Andrejs Wingra un tam nobraukta kahja. Ms.

Polijas konſuls Lopato (X) ar pawaditajeem Rigas ſtazijâ.

Latwijas raſchojumu propagandas rihzibas komiſija.

No kreiſâs puſes: Skubinſch, Kazens (komiſijas pr-js), Rikerts, Klawinſch, Wizkopfs, J. Erharts, Tomberas un Kurſchinſkis.

Trozki Tſchekoſlowakijâ neeeſlaidis

(„Pehdejâ Brihdi" telegrama.)

Prahgâ, 28. febr. Atbildot uſ jautajumeem par atteezibam pret komunistu opoſizijas planeem par Trozka pahrbraukſchanu uſ Tſchekoſlowakiju, ahrleetu ministrs iſteizees, ka **ofizials luhgums par wiſas iſdoſchanu Trozkim ministrijâ wehl neeſot ienahzis, bet notikuſi tikai privata ſchâ jautajuma noſkaidroſchana no ahrleetu ministrijas puſes.** Saſlanâ ar Tſchekoſlowakijas likumeem, ſchis jautajums **neeetilpſtot ahrleetu ministrijas kompetenzê, bet jaiſſchkir eekſchlootu ministrijai.**

Eekſchleetu ministers no ſawas puſes iſteizees, ka winſch Trozkim **nelauſchot eebraukt Tſchekoſlowakijâ,** jo, pehz wina domam, Trozka eebraukſchana iſſaukſchot leelus eekſchejus politiſkus ſareſchgijumus.

Jauns wirſeens wiltoto tſcherwonzu prahwâ.

Berlinê, 28. februari. Leela par wiltoteem tſcherwonzeem nehmuſi jaunu wirſeenu. No Pariſes telegrafê, ka tur wakar wakarâ arestets kreewu barons Stengels, pehz paſes nanſeniſts. Barons Stengels Pariſê ſewi dehwejis par Ukraines naftas awotu preekſchſtahwi. Pehz ſanemtâm ſinam, barons Stengels 1925. gadâ eeradees Wahzijâ no Pariſes kopâ ar kaukaſeeti Karunidſi un apmetees uſ dſihwi Minchenê, kur tam bijuſchi kauk kahdi ſakari ar tſcherwonzu

Holandes parlamenta preekſchſehdetajs uſaizinajis nonemt Kelloga paktu no deenas kahrtibas

Ltta ziņo, Holandes parlamenta apakſchnams eſodeen ſahka apſpreeſt likumprojektu par Kelloga pakta ratifikaziju. Pirms debatu atklahſchanas katolu partijas deputats wan Wurens nahza klajâ ar preekſchlikumu, eewehrojot pehdejâs deenâs radikali groſijuſchos apſtahkļus, Kelloga pakta ratifikaziju atlikt. Runatajs peebilda, ka par to, kahdi ſchee apſtahkļi, parlaments droſchi ween eſot ſkaidribâ. Apakſchnama preekſchſehdetajs peeweenojâs ſchim preekſchlikumam un **uſaizinaja deputatus nonemt ratifikazijas likumprojektu no deenas kahrtibas**

Kapehz pee ſpirta iſſolem nepraſa paraugus

Spirta iſſoles noteikumos nodoklu departaments rehdejâ laikâ ſtrihpoja pantu par paraugu eeſuhtiſchanu.

Nodoklu departamenta direktors **F. Kempels** mums ſchinî jautajumâ paſkaidro:

„Spirta iſſoles noteikumos wiſu laiku bija pants par paraugu eeſuhtiſchanu, bet iſſoles dalibneeki zehla eebildumus, norahdot, ka paraugu eeſuhtiſchanai neeſot noſihmes, jo pehz paraugu newarot iſlemt jautajumu par wiſu apgahdajamo ſpirtu. Tâpat bijis noteikums par kartupelu waj labibas ſpirta peegahdaſchanu. Bet Univerſitates pahrſtahwji — kimiki aiſrahdijuſchi, ka **neeſot eeſpehjams atſchkirt tihru rektifizetu kartupelu ſpirtu no labibas vai zita ſpirta.**

Tapehz ari walſts kontroles pahrſtahwji iſteizâs par ſcho pantu ſtrihpoſchanu wiſos noteikumos kam peekritis ari finanſu miniſters. Spirta labuma noteikſchanai iſſoles noteikumos paredſeta dauds ſtabilaka mehraukla — **analiſes reſultats.** Wiſpirms, kaſras peena koſchâs ſiſternas ſpirtu pahrbauda pehz garſchas un ſmarſchas, bet pehz tam nonemto paraugu analiſês. Spirta peenemſchana noteek, ja analiſes reſultati atbilſt iſſoles noteikumos paredſetai analiſei.

Kur atrodas ledlauſis „Kr. Waldemars"

Karte weetu noteikſchanai ledus ſinojumeem.

Karti weetu noteikſchanai ledus ſinojumeem eeweetojam, lai ta buhtu peeejama muhſu laikraſta laſitajeem, kuri intreſejâs par ledus apſtahkļeem Latwijas uhdenos un ledlauſcha „Kriſchjahnis Waldemars" darbibu.

Ledlauſis, atraſdamees juhrâ, trihs reiſes deenâ (plkſt. 9.15, 14.50 un 20-os) ſino pa telegrafu ſawu atraſchanâs weetu un darbibu. Schîs ſinas meteorologiſkais birojs, kopâ ar pahrejâm meteorologiſkâm ſinam noraida pa radiofonu ikdeenas.

Ledlauſcha atraſchanâs weetas noteiza pehz kartê eſoſcheem kwadrateem, kuri apſihmeti ar diweem burteem. Katrs kwadrats ſadalits tſchetros apakſchkwadratos, kas ſanumureti peeweenoti ſchemai. Burteem ſekojoſchais zipars norahda apakſchkwadratu.

„Kr. Waldemars" iſbrauks juhrâ.

Ledlauſis „Kriſchjahnis Waldemars" ſchodeen waj rihtu doſees juhrâ, lai pahrbauditu patreiſejoſ ledus apſtahkļus Rigas juhrmalâ, Kolkas ragâ nowirſeenâ. Eebrauzeens ſtahw ſakarâ ar kugu ihpaſchneeku un kugu agentu luhgumu pahrbaudit waj teeſcham ledus apſtahkļi ir wiſai apgruhtinoſchi preekſch kugneezibas.

„Kr. Waldemara" kapteinis Jehrys pahrleezinajis, ka ledus apſtahkļi nebuhs uſlabojuſchees, bet pat paſliktinajuſchees. No iſbrauzeena ledlauſis atgreeſiſees wehlakais pehz 1—2 deenam.

W. Kuſes fabrikas darbineeku loterijas winneſtu ſakahrtoſchana iſrihkojumam ſch. g. 2. martâ — Amatneeku beedribas ſahlê, L. Kehninu ielâ 30. Preekſchplanâ ſtahw loterijas nodalas waditaja M. Kahſen jkdſe.

Newarkâ nakts netrauzê lidmaſchinu ſatikſmi.

Amerikas pilſehtâ Newarkâ, Nudſcherſejas ſchtatâ, lidmaſchinu ſatikſme no un uſ pilſehtu teek uſtureta ari nakti. Aerodroms no wiſâm puſem apgaiſmots ar wairakeem proſchektoreem. Uſnehmumâ aerodroms nakts laikâ.

Sports

Leelee woleibola turniri,

kuri ſahkſees 10. martâ (newis 9. martâ, kâ „Jaunakâs Sinas" ſinoja) modinajuſchi ari leelu intereſi muhſu baſkeibolistu ſaimê, jo wairums winu ſpehlê woleibola meiſtarturnirâ, tâpat ari paralelâ turnirâ. No meiſtarturnirâ peeteiktâm 6 komandam lihdſchim ſawus ſaſtahwus paſinojuſchas tikai „Univerſitate" un Jaunatlu Kriſtigâ Saweniba. „Univerſitates" komandâ ſpehlês: Kalejs, Delle, Pakuls, Janſons, Tiltinſch un Grafis. Reſerwê Steklis ar Tregeri. JMS komandâ: Samtinſch, Duppirs, P. Augusts, Klawinſch, J. Augusts un Raudſeps.

Meiſtarturniram ſpehles jau iſloſetas. Pirmâ kahrtâ ſazentiſees: Latwju Jaunatne" — „Makkabi"; JMS — LSB un „Univerſitate" — „Amateers". Otrâ kahrtâ LSB — „Makkabi", „Amateers" — „Latwju Jaunatne" un JMS — „Univerſitate".

„Pehdejâ Brihdi" ſeeweeſchu woleibola komanda

baſkeibola ſaweenibas rihkotâ turnirâ, kurſch ſahkſees 10. martâ, ſpehlês ſchahdâ ſaſtahwâ: M. Meija, E. Grafis, W. Wagner, L. Gailit, A. Gailit un Rimaſchewſkaja.

„Riga Wanderers" jaunâ walde.

Sporta beedribas „Riga Wanderers" jauneewehletâ walde, pehz pilnâs beedru ſapulzes, konſtruejuſees ſchahdi: preekſchſehdetajs Makferſons. Wina pirmais beedris Bekmans, otrais beedris inſch. Janſons, kaſeeris Frike, ſekretars A. Graupners, lozekļis inſch. Hahne, Meſlins un Blumentals.

Wines „Auſtra" ſpehlês Rigâ.

Roſigâ un jaunâ ſporta beedriba „Riga Wanderers" bija ſaſaukuſi ſawu pirmo gadskahrtejo pilno beedru ſapulzi. Sapulze weenprahtigi atſina lihdſchinejâs waldes rihzibu par roſigu un atſina, ka wiſi ſprauſtee uſdewumi pirmâ darbibas gadâ pahrineguſchi gaidito. No waldes pehz loſes iſſtahjâs Spirs, Forſters, — Anderſons un Frike. Winu weetâ ſapulze eewehleja: Frike, inſch. Hahne, Bekmani un Meſlinu.

Sapulzê noſkaidrojâs, ka beedribas walde jau weenojuſees ar Wines profeſionalo futbola komandu „Auſtra" par winas weeſoſchanos Rigâ, pee kam winas ſaſtahwâ ſpehlês Jurgens, Kurzs un igaunis Pichlaks. Beſ tam ſapulze uſdewa jaunai waldei weenotees ar weenu Berlines jeb Hamburgas, weenu damu un weenu ſiweedru komandu ſpehlet nahkoſchâ ſeſonâ Rigâ ar „Riga Wanderers".

Latwija — Leetawa 24. martâ.

Leetawa uſaizinajuſi Latwiju noturet 24. martâ Kaunâ pirmo walſtu ſazihkſti galda tenîſâ ſtarp Latwiju un Leetawu.

Uſ ſtarptautiſkâm galda tenîſa ſazihkſtem Rewelê ipauni uſaizinajuſchi muhſu labakos ſpeļetajus, Oſchinu, Fihbergu un Roſentalu.

Sporta ballê,

kuru rihko LSOA ſwehtdeen, 3. martâ, Wirſneeku klubu telpâs, paredſeti plaſchi ſporta preekſchneſumi ſportiſtu iſpildijumâ. Balles rihzibas komitejâ eetilpſt Rob. Pluhme, Dr. Elsbergs un adw. Laſdinſch.

Zihņas ap ſadarbibu ar wahzu ſtudenteem

n. Atgreeſees no Berlines, Z. J. E. wizepreſidents **Edgars Rempe** par ſawa brauzeena panahkumeem mums iſteizâs:

„Starptautiſkâs ſtudentu konfederazijas (Z. J. E.) preſidija ſehde notika Berlinê no 22.—25. februarim. Swarigakais deenas kahrtibas punkts — jautajums par ſadarbibu ar wahzu ſtudenteem. Jaaiſrahda, ka Wahzijâ paſtahw diwas ſtudentu apweenibas: „Deutſche Studentenverband" un „Deutſche Studentenſchaft". Pehdejâ no tâm — wezakâ un plaſchakâ, apweeno konſerwatiwi noſlanotos wahzu ſtudentus. Otra organiſazija — Studentenverband — nodibinajuſees wehlekâ laikâ un ta pulzê ap ſewi progreſiwâs aprindas. Z. J. E. lihdſ ſchim ſadarbojâs ar „Deutſche Studentenſchaft" uſ aiſewiſchka nolihguma pamata, jo ſaſlanâ ar Z. J. E. ſtatuteem, min. organiſazijas uſnemſchana konfederazijas aktivo lozekļu ſkaitâ neeeſpehjama tamdehl, ka „Studentenſchaft" apweeno ne tikai Wahzijas, bet ari Danzigas, Austrijas un Tſchekoſlowakijas wahzu tautibas ſtudentus. Z. J. E. intereſês ir — ſadarboteeš ari ar otru plaſchako Wahzijas ſtudentu apweenibu — Studentenverband — nodibinajuſees wehlakâ laikâ riſes konferenze jau pag. gada auguſtâ peenehma reſoluziju, kâ, gadijumâ ja puſgada laikâ abas organiſazijas neſpehs weenotees par kopeju platformu, Z. J. E. ſlehgs ar „Studentenverband" atſewiſchku ſadarbibas lihgumu. Schim aktam wajadſeja notikt Berlines pr ſidija ſehdê. Tomehr iſnahza zilaki: „Deutſche Studenenſchaft" bij eeſneegusi luhgumu, uſnemt to Z. J. E. locekļu ſaimê. Otra organiſazija, turpretim paſinoja, ka tahdâ gadijumâ wina atſakas no ſada biedr ar Z. J. E. Sakarâ ar radušo karſtas debates un reſultatâ — lihguma ſlehgſchana iſpalika. Jautajumu tahlak kahrtos Z. J. E. konferenze, kura ſanahks martâ Budapeſchtâ.

Nahk. preſidija ſehde notiks pa leeldeenam Prahgâ.

Iekšlietu Ministrijas ierēdņu **Tradicionelais** **KONCERTS-BALLE**

sestdien š. g. 16. martā, plkst. 9 vak.
Virsnieku klubā.
Ieejas kartes pret ieilgumiem iepriekš dabūjamas Iekšlietu ministrija 44. istabā no 9—3.

PIE KAMINA

Saņemta jauna KOPIJA

Ar Veras Holodnajas
V. Maksimova
V. Polonska
O. Runiča piedalīšanos

Tiks demonstreta no pirmdienas 4. marta
Kino „METROPOL"

Lauku mahjas Semgalē
isrenteja mas no Jurgeem, 100 purv. aramsemes, 4 kilom. no dzelzszeļa pe. stutnes, labas saimneezibas ehkas. Tuwakus paskaidrojumus Rigā pa tahlruni 307 24.

Astrologijas — fisiologijas
paregotaja
no Waldemara eelas Nr. 39, **pahrgahjusi** un Kalpaka bulw. 2, dz. 1. Peenem katru deenu no plkst. 2—7 wak. Zitā laikā peenem uz peeteikschanos rakstiski waj mutiski.

Mebeļu pirceju ievēribai!

Tiek dotas uz nomaksu lidz 15 mēnešiem. neieskaitot procentes
P. ALPERA veikalos
Tālr. 31997 Kr. Barona ielā 50
28251 Terbatas ielā 40 Ģertrudes ielas st.
Sevišķi lielā izvēlē ēdam-, gulamistabas iekārtas, polsteri mebeles, kā zāles garnituru, turku un paneļ divani, kā arī kušetes; ozola un bērza skapji, kumodes, gultas, galdi, krēsli, etažeri un citas mebeles, kuras izgatavotas no vissausakā iziasita materiala tieši no pašu darbnīcas un noliktavas
Visi pasūtījumi tiek izpildīti akurati un noteikti

Moderno deju stundas
pasniedz
Kn. Helene Kropotkina
Iepriekš. pieteikšanās no pl. 2 - 4 un 6—7
Muitas ielā 2 dz. 13. Tālrunis 28388.

Mēbeles
uz nomaksu
bez labdas % % peeskaitischanas
J. RIVKIND S
Kr. Barona eelā 39 (Gertrudes eelas stuhri)
tahlrunis 31914
Pedahwajam lielā iswehlē dsiwa, balti lakotas u. d. mebeles, wiesiam gaumiecam un atiem prezēm. meuš pagatam, no jauna, pirmkā materiala. Lapai predahm, diwanus, tahlēs gurnit., tuhlītes, u. j. no paschu darba. un fabrikas jemam uzkrietas gultas par fabr. jemam Lubdzi! Greesthat weiz. Nr. 39 pajrleezinatees! bu rumuzejas

Papildinajusees Parisē
peenemu
damu mehteļu, kostimu un kleitu pasuhtijumus
pehz jaunakeem schurnaleem. Mehrenas zenas
Teatra eelā 11, dz. 8
Walentina Grube

Pilsehtas uhtruves telpas, Walku eelā Nr. 23.
Daschadu mebeļu, bojata naudaskapja, lampu, drehbju, schujmaschinu, gramofona, kamanu, ragawu u. z. leetu
uhtrupe
28. februari un 1. martā sch. g., plkst. 10 no ribta
Mantu peenemschana: pirmdeenās, otrdeenās, treschdeenās no plkst. 9—3.
Pilsehtas uhtruhpneeks: **K. Urbans.**

Asītes pagastam Leepajas aprinki
pasts zaur Asīti wajadsigs
ahrsts-ste
preekšch 2000 eedsihwotaju rajona. Alga: walsts maksajamā pamatalga Ls 150.— mehnesī, peemaksa no pagasta paschwaldibas pehz weenoschanās, slimneeku peemaksas pehz noteikumeem, kā ari brihws dsihwoklis ar apkurinaschanu un semi Dinsburbes muischā. Ahrsti-stes, kas scho weetu wehletos peenemt, teek usaizinati peeteiktees rakstiski waj eerastees personigi pee pagasta padomes 9. martā sch. g. Asītes pagasta namā plkst. 2 p. p. Uz peeprasijumu pretim tiks issuhtita schkuhte uz Preekules staziju.
Preekšchsehdetaja b.: (parakst s).

Pasta un Telegrafa Depart. Galv. darbn.
isfludina sch. g. 19. martā
rakstisku issoli
uz: 1) emaljetu wara steepuli, 95 kg.
2) wara steepulj, 2X ar kokwilnu isoletu 320 kg.
Issole notiks minetā datumā plkst. 11 P. T. Departamenta Materialu Eegahdes un Inwentara nod., Aspasijas bulw. Nr. 15.
Issoles dalibneekeem eemaksajama droschibas nauda 10 proz. apmehrā no peedahmajuma summas.
Issoles un tehnisikee noteikumi sanemami darbnizas komerzuodalā, Widsemes schos. Nr. 19, darbdeenās no plkst. 10—12 un no 12.30—14. L 989

Weetu peeprasijumi

Aku boretajs
ar tiggad. praksi, wehl. weetu pee kahda usnemeja. Pilnigi pahrsin urbich. darbus wisos dsiļumos. Uzstahda un eriko automat lopu dsirdschanas un wisas apuhdenoschanas ehkas. Ofertes nod. sch aw. k. sem Nr. 1853

God. prinzipali!
Dodeet eespehju jaunai kontoristei, weiklai rakstitajai un labai rehkinatajai stra dat Jusu uzņehmumā. Prot grahmatwedibu, mihlu darbu, esmu ar meeru arī par mašalu algu. Ir rekomendazijas un garantija. Of. iuhsu n. ch. aw. kont ar Nr 1848

Solida atraitne
wehlas weetu pee weenas personas kā saimneezibas wadoitaja. Ofertes lubdsu nod. sch awijes kantori sem Nr. 1850

Usmanibu!
Mehneischa aiga un wairak tam, kas apzahdās pastahwigu nodarboschanos uzņemsies ar meeru kaitu pastahv. darbu iztahdat. Of. lubdsi nodot sch aw. kont. sem Nr. 1851

God tihr., uzticz. kalpone
wehlas weetu masā gimenē. prot gatawot, ir kopt labas apleezibas. Lubdsi peeprasit Rumpmuischas eelā 9 dz. 44

Inteligs persona, prot labi wahzu un krecnu wal. un bez tam dohtsa darbu, wehlas pehzpusdeenas nodarboschot Stabu eelā 8, dz. 6

Jauna meita
eebrauk. wehlas kautkahdu nodarboschanos; saprot wisus lauku darbus. Peepr. Leelā Pils eelā 8, dz. 4.

Audeju meistars
wehlas weetu, spez. wilnas, kamgarn. audumos, pahrsiņ. ari kraschoschanu un melanscheschanu. Aor. Duntes eelā Nr. 2, dz. 34

Fotografs
wehlas weetu, prot strahdat ari kā laborants. Ar meetu izbraukt. Peedahw. ar algas noteik. luhdsi adr. Rigā. — Stabu eelā 70, dz 3, A. S

Weetu peedahwā.

Grahmatwedis
labi eestrahdajees, tuhlin wajadsigs, pee labas algas Preekschroka tam, kursch buhtu spejigs atshot weg grahmatwedim ap Ls 800.— Ofertes nodod. L. Schlesingera iluz. kantorī, Kalku eelā 10, sem 2241.

Talsu apr. waldei wajadsigs referwes darbwedis, ar praksi paschwaldibu darbibā. Peeteikt. Talsos, aprinka waldē lidz sch. g. 5. martam. Pee rakst. eeteikumeem peewee nojama biografiskas sinas un apleez par lihdsschin nodarboschanos.
Aprinka walde.

35
Dibinata 1894. g. Dibinata 1894. g.
V. IDELSACK
SENIOR
Spoguļu fabrika
Stikliu slīpetava
Stikliu tirgotava
Skatu logs
Pardošanas vieta
Vaļņu ielā 7, tālrunis 20084. (netālu no Pulvera torņa)
Fabrika
Kr. Barona ielā 40, tālr. 28087

Dejot pratejas
kas war eemahzit dejot, war peeteikt. isbrauktschanai, Widsemes schosejā 32. dz. 8.

Schuwejam
darbu isdod uz mahjam. Tuwakas sinas Naz. operā no plkst. 10—2.

Meitene waj. fotografijā
uz mosā saimneez. Peet peektdeen, no plkst. 10—11, Beera rakstamleetu weikalā, Basteja loukumā 8.

Jaunawa
no 18—22 g., tura sekmig beigusi pamatskolu, tuhlin wajadsiga mosā gimenē. Peet Stabu eelā 71, pahrtikes weikalā. Ar rekomend. un gatawot pratejam preekschroka

Wirskreklu gludin.
wajadsīga Brihwibas eelā 48 masgatawā.

Wirsahdas stepetajas
war peet. apawu fabr. a. j. „Erga". Gertrudes eelā 14

Kalpone
usticz. un strahdiga, wajadsi pa deenu Stabu eelā 46-48 pahrtikas weikalā

Kreetna meita
tuhlin wajadsiga uz laukeem, Rigas tuwumā. Peeteikt. Marijas eelā Nr. 117, dz 34, iehtā.

Atbildigs twaika koppeenot was
waditaja palihgs
wajadsi. 3—6 mehn. Prauleenas kopgeen. „Kate„ z Madonu, 6 kilom. no Madonas. Alga Ls 60—70.— m. Rakst. peteik. eesuht lihdz 2. martam. Peenemschana 4. martā, plkst. 11, „Kates" telpās. **Walde.**

Dsihwokli

Meb. ist. isd. int. eedsihwotajam, Elisabetes eelā 11, dz. 8.

1—2 meb. ist. isd. 1. st. Terbatas eelā 33, dz. 2.

Meb. istaba isdod int kluš. personai, Brunineeku eelā Nr. 73-a, dz. 3

Izdodama istaba ar neepezeschamam mebelem kom. Marijas eelā 121, dz. 21, sehtas mahjā

Izdodama laba, silta gaiscka meb. istaba Karlines eelā 17, dz. 15, eeeja no Annas eelas 1, paradē durwis.

Dsihwoklis, 2 masas ist. ar labeerihz., isdodams par 45 ls mehn., Lapu eelā 19 dz. 1, Agenekalnā

Dsihwoklis, 1 waj 2 ist uz wehleschanos ar semi isd. Solitudē. Peepr. Meera eelā Nr. 41, dz. 5.

Istabu isdod ar atsewischkeem eeeju, ar waj bez mebelem Turpat gultas weetas, Brunineeku eelā 64, dz. 19.

Meb istaba kluš kohrt eedsihwotaj. isdod. Labtschpleischa eelā 62-64, dz. 25 ehtā, pa labi

2 istabas isdod. ar atsewischkeem eeeju, kehka lietoschanu, besbehrnu pahrim, Brihwibas eelā 147-a, dz. 23

Mebl. istaba isdodama Blaumaņa eelā 34, dz. 5

Saulaina istaba bez mebelem, isd. Rumpmuischas eelā 31, dz. 33

Meb. istaba
kungam isdodama, Marijas eelā 41, dz. 8.

Meb. istaba
ar kalpa leetoschi 2 istabas, preti isdod. Stabu eelā 99, dz. 3

Gultas weeta prez. pahrim isdod. Ahmuņu eelā 6, dz. 27

Gihta gultas weeta isdod. Lāčuku eelā 6, dz 23

Mebel. istaba ar wisām ehrtibam, tahlr., isd. Ruhpneezibas eelā 1-b. dz 3.

Saulaina istaba, ar waj bez mebelem isdod. Akmeņu eelā 16, dz. 1, iehjā.

Masa mebeleta istaba par 18 ls un seela mebeleta ist. p r 40 ls isdod. Wilanoes eelā 1, dz. 1.

Meklē lihdzeedsihw. god kungu, Amatu eela 4-a dz. 22, eeeja uo Stabu eelas

Meb istabu ar kehka leet. isdod. Elisabetes eela 16, dz. 17, sehtā, 1. stahwā.

Meb. istaba isdod. ar atsewischkeem eeju solid pers. W. Jelgawas eelā 7, dz. 14

Meb. istaba ar atsewischkeem eeeju isdod. neprez. Marijas eelā Nr. 79, dz. 1.

Meb. istaba isdod. ar apkurmaschinu 2 kungeem Labtschpleischa eelā 47, dz. 9

Leela, gaischa, mebel istaba isdodama Brunineku eelā Nr 38, dz. 5.

Leela, glihti mebleta istaba
ar wisam ehrtibam, isdod sol. kungam, un 1 meitas ist. Labtschpl. eelā 62-66, dz. 50

Isdod. 2 kop. mebletas istabas
Waldemara eelā 17, dz. 7.

Mebl. istaba isdod.
Brunineeku eelā 52, dz. 6

Masa, silta meb. istaba
isdod. 1 pers. klusā gim Labtschu eelā 9, dz. 27.

Istaba un gultas w. isd.
Jesusbaznizas eelā 16, dz 2

Mekleju dsihwokli
no 3—4 istabam, zentrā, ar wisam ehrtibam; maksās 20—30 lats mehn. par istabu. ari uz preekschu. Of. nod. sch aw. kont. sem Nr. 1852

Inteligents besbehrnu pahris — eerednī, meklē 2—3 istabu **dsihwokli.** Maksā ihri uz preekschu, isdara remontu. Peedahw. Terbatas eelā Nr. 32-34, dz. 3, Kalninam.

Telpas
nekleju, peemehrotas wihntirgotawai. Peedahw. luhdsi eesneegt Kartines eelā 12, kokteņneezibā waj pa tahlruni Nr. 34446.

Gaischas telpas
laboratorijai waj darbnizai Izdodamas Leelā Jaunawu eelā Nr. 15, pee seltn., tahlrunis Nr. 31643.

Pahrdod

Diwans, skapis, rakstamgalds, pahrod. Parka eelā 2, dz 1

Ahrsta tuschete
itkrīd. dehļ pahrdodama Kr Barona eelā 11, dz. 1, no 6—8 wakarā.

Dsola buseti
nu eebamgalou, masleetotus, gadij. dehļ pahrdod Kurmanowa eelā 10, dz. 2

Pianinos
sem labeem noteikum pahrdod. Marijas eelā 44, dz. 4

Klaweeres-
nalsias automats, lehti pahrdodams no 4—6 wak. Marijalu eelā 2-4, dz. 4.

Banjo tenors
(jauns) lehti pahrdod. Rewieles eelā 83, apawu weik

Daschadi

Uz augstskolas un widusskolas konkursa
apm. un eestahsch eksamen spejigi kaitu (art bez preekschsinaschanas) sagatawo 3, 6, 9 waj 18 mehn. laikā. — Isgatawota metode ar nodroschinatam sekmem. Matemat. priwatpedag. (ar augstskolas izgl.), Latischpleischa eelā 26 dz. 2, preņem no p. 6—7.30

Skolotaja pasneedz
wahzu, krewu, franzischu, angļu, matematikas un klawieru stund. (5 ls mehn.) w., wingr., Brunineeku eelā Nr. 39, dz. 2.

Diplometa skolotaja
(agr. nod. wahzu pamatsk.), pasneedz wahzu wal. stund., peeaug. un widusskol. skol., Brihwibas eelā 40, dz. 7 Nun. no plkst. 3—4 un no plkst. 6 wakarā.

Wahzu wal. un klaw. sp.
eemahzas katrs atsewischki, labi, lehti, Terbatas eelā 33-35, dz. 5, eeeja no Labtschpl. eelas, no plkst. 11—12 un 4—7

Stundas
matem. angļu un wahzu wal. ari univers. kursa apmehrot. **pasneedz** Labtschpleischa eelā Nr. 28-30, dz. 7.

Skolotaju
pasn. wahzu, kr., fr., angļu, mat. un klaw. ist (5 ls mehn.) wor wangrin., **Brunineeku eelā Nr. 39, dz. 2.**

Stahrnis
un labi eerihkata bešu darbnīca ar maschinam un dsihwokli loti labā wietā isdod. resp. pahrd. Aor. sch aw kant. sem 1849.

Sirni
sanemta partija **Kreewijas** balto firmu „Viktoria". Dabonami leetumā — masumā **Kr. Barona eelā 5,** Rogowa weikalā. Tahlrunis 26.48.

Sarakstities
papildināt zinašanas svešvalodās, apmainities žurnāliem, pastkartim, fotogrāfijām un c. objektiem var ikviens ar valrāk simtiem abonentiem no 75 vispasaules valstīm, abonējot žurnalu
„The Latvien Exchange Club".
Paraugnumuru lidz ar prospektiem izsūtu pret **50** snt. pastmarkām: K. MIKELSONS, Pasta kastite 1091, Rigā.

5. rajona inscheneers
sawā kanzlejā, Daugawpilī, Schosejas eelā Nr. 68, jauktā,
galigā issolē
sch. g. 11. martā, plkst. 10 isdos: 1) 15,70 m. gara koka tilta buhwi pahr Jahna upi uz Nizgales—Warkawas zela. Nodroschinajums Ls 280.—, 2) 10 m. gara koka tilta buhwi pahr Nardenkas upi uz Wischku—Podaures muischas zela. Nodroschinajums Ls 250.—. Tuwakas sinas kanzlejā. L 980

Wehlos rentet
jaunsaimneezibu, waj maksu wezsaimneezibu, ne tahl. ka 5 kilom. no stazijas. Peedsiwem s leetumu, ihpaši ar rentes maksu un atraisch. weetu adr. Auzi, Blumentola grahmatu weikalā sem A.

Stomischanos
nowehrschu pehz jaun metodem. Sinams rezultats pehz nedēļas. Pehz 2—3 mehn piln. runos spehju isdabschina. Brunineeku eelā 28, dz. 76, no 3—6

Kreewu drama
Merkela eelā 13.
tahlr.: kasei 21450, dir. 28194
Peektdeen, 1. martā, 2. reisi plkst. 8 wak.
Dschona Galswortija
Behgschana u wajaschana
Sestdeen, 2. martā plkst. 8 wak.
M. Panjola
„Godigais neleetis"
(Komedija par naudas waru)
Swehtdeen, 3. martā, pl st. 1 deenā
„Behdas no prahta"
Jenas no 20 sant. — 2 lati
Pirmdeen, 4. martā Plkst. 8 wak.
K. Dreijera.
„Podneeka mahls".
Biletes no Ls 0.30—2.50.
Otrdeen, 5. martā, plkst. 8 wak.
L. N. Melnikowas un K. K. Tokarewitscha israhde
A. N. Ostrowska
Lihgawa bez puhra

Tornakalna Tautas Teatrs
L. Nometnu eelā 62
Swehtdeen, 3. martā, 1929. g
H. Dorbes
„Gudram gudra nelaime"
Jozīga nopeetniba un nopietna joku spehle 4 zehl.
Sahkums p. 7.30 wak.
Kase atwehrta sahkot no p 5 pehz pusd.

Lehti isdaba
daschadas elektr. instalazijas, elektr. aparatus, eewelk un tihrabo mahjas telefonus, iwaus, radio u. z. Tornakalnā, Konrada eelā 2, dz. 3.

Dailes Teatris
Kases tahlr.: 2-2-4-4-5.
Preekšdeen, 1. martā plkst. 7.30 wak.
„Mahjas Scherār".
Swehtdeen, 2. martā, Plkst. 7.30 w.
tautas izrāde
Schweiks 1. daļa
Sweetdeen, 3. martā plkst 10.30 rihtā behrneem
Drošais Dainis
plkst. 2 deenā tautas izrāde
Schweiks frontē" 2. d."
plkst. 7.30 wak.
„Mahjas Scherār".
Pirmdeen, 4. martā, plkst. 7.30 w.
„Skroderdeenas Silmat chos"
Otrdeen, 5. martā, plkst. pus 8 wak.
„Schweiks frontē"
Trschdeen, 6. martā, Plkst. 7.30 w.
„Mahjas Scherār"

Nazionalā Opera
(Kases tahlr. 2-2-2-6-1)
Peektdeen. 1. martā, plkst 7.30 wak.
Aleksandra Kuikauska weesizrahde
„Karmen"
Jenas no Ls 0.40—3.50
Stud un skoln. puszenas.
Uz W. Borsowas weesizrahdi izpamās biletes atpodamas kasē lihdz preekšdeenai.
Sestdeen. 2. martā plkst. 7.30 wak.
„Trubadurs"
Biletes no Ls — 30—2.70.
Stud. un skoln. puszenas
Swehtdeen, 3. martā. plkst. 2 deenā
18. tautas izrāde
„Kopelija"
Biletes parketā un 1. balkonā Ls 1, 2. balkona rindās 70 sant., stahwparterā, 2. balkona lohžās un 3. balkonā 50 sant., galerijā 25 sant. plkst. 7.30 w.
„Andrē Schenjē"
Biletes no Ls 0.20—2.00.
Stud. un skoln. puszenas

Usaudsinajuschi 11 behrnus, bet naw kas dod maisi

Hospitalu eelā dsihwo weza, klimiga seewina bez lihdsekleem. Wina usaudsejusi 11 behrnus, bet naw neweena, kas pasneegtu maises gabalu. Dsihmi trihs dehli, kuri wisi strahdā un pelna labi. Dehleem katru deenu jaeek mahtes tumscham miteklim garam, bet neweens neeegreeschas to apskatit. Nelaimigā mahte — Kalnina, dehlus eesuhdsejusi teesā. Peeprasijusi no diweem jaunakeem 8 ls no katra mehnesī, bet no wezakā — desmit latus. Dehli weenojuschees prasibu izpildit, kadehļ mahte suhdsibu atsaukusi. Pehz teesas deenas diwi jaunakee dehli gan atsuhtot 8 latus, bet wezakais neleekas ne finis. Wakar newarigā mahte atstahjusi slimibas gultu un otrreiz gahjusi uz teesu lubgt padomu, kā no dehla peedsiht apmaksātos 10 ls mehnesī. Ms.

Winsch man, es winam . . .

No balles nahkuschi mahjās N. Tschortogonows ar Z. Kotwolowu. K. jautajis Tsch.: „Kā domā, zik ir wehrts mans laschoks?"

„Tahdam komunistam, ka tew laschoka wehrtiba war buht tikai 8 kapeikas".

Pehz schahdām swahrdu pahrmaiņam abi sahkuschi kautees. Tschortogonows peekauts lihdz asinim — ar smagu preekschmetu pahrsista galwa un rokas — tas nogahdats slimnīcā.

Tsch. eesuhdsejis K. teesā. Apsuhdsetais paskaidro: „Tur nekas nebij. Winsch palehra dosi, spehra man pa gal u, es dosi atnehmu un winam siwehlu diwas reises. Laikam lehra par stipru".

Teesnesis usaizina salihgt meeru — pehz lituma K. draudot zeetumā.

Tschortogonows peeprasa 60 ls leelu „sahpju naudu". K. met seewai azim. Ta pamirkschkina preti. „Nu, ko lai dara, winam behrni, man behrni, jamaksā buhs" — nosaka K.

Leetu isheidz. Ms.

Padusē panemama „fabrika".

Boris Jose eesuhdsets meerieešā par wiltotu piparu pagatawoschanu. Pipari bijuschi samaisiti ar milteem. Jose paskaidro: „Ui, mane pipare ir labe, pasche fabrikā pagatawote."

„Zik strahdneeku strahdā juhsu piparu fabrikā?" — jautā teesnesis.

„Weene" — atbild J.

„Zik telpu?" —

„Ne weenas" —

„Kas ta par fabriku? —

„Nu, maschine." —

Izrahdas, ka J. „fabrika" sastahw no kafijas malamām dsirnawam.

J. Sodija ar 50 ls waj 3 ned. arestā. Ms.

Gribejusi „paschtahtetees" ar draudsenes mehteli.

Manikire Emma Irschein aisgahjusi pee draudsenes Emmas Reinwald. Tās nebijis mahjās un panehmusi jaunu mehteli. J. eesuhdseta teesā par sahdsibu. Ta stahsta: „Gribeju eet uz bali, bet nebij mehteļa. Panehmu R. mehtei paschtahtetees. Otrā ribjā gribeju aisnest atpakaļ, bet aisgulejos."

J. sodija ar 3 nedelam zeetumā, sodu noteikti atlaischot. Ms.

Gahjis ifrehkinatees.

A. Bihlmanis peedsehrees gahjis isstrihdetees ar poliziju, kas stahwejis uz Reweles eelas stuhra. Polizists jaunekli nogahdajis eezirknī dsehruma isguleschanai. Otrā rihtā islaists no „karzera", aisgahjis „salahpit" pagiras. Labā duhschā, nolehmis eet ar poliziju ifrehkinatees. Tas pats polizists stahwejis uz stuhra. B. to nolamajis un grasijees sist. Atkal nogahdats eezirknī dsehruma isguleschanai. B. nodots meerteesai. B. sodija ar 7 deenam arestā. Ms.

Juhrneeku schurnals „Juhrneeks".

Kr. Waldemara kugneezibas un swejneezibas nodala, kura jau pirms kara isdewa arodneezigu juhrneeku laikrakstu „Juhrneeks" atkal sahkusi isdot plaschu kugneezibas, swejneezibas un literaturas mehneschrakstu „Juhrneeks".

„Juhrneeka" saturā: wehrtigi raksti par kugneezibu, likumi par kuģu mechanikeem un par juhrneeku mantu apdroschinaschanu, apraksti par pirmo kugneezibas isstahdi, wairaki feletoni u. t. t.

Schurnala atbildigā redaktora peenahkumus usnehmees notars Krigsbergs. Ka lihdsstrahdneeki pee schurnala darbojas peedsihwojuschi juhrneeki un kugneezibas darbineeki.

Lihdz ar „Juhrneeka" isnahkschanu zerams ka aispildisees tos juhrneezibas literaturā, kas pastahweja pehz kara un bija sewischki asi jajuhtams wisai juhrneeku saimei, jo laikmetā, kad atjaunojas Latwijas tirdsneezibas flote, kad radas wajadziba pehz juhrneezibas likumdoschanas par kugneezibu preše nepagehlās tikpat ka neweena balss.

Labas sekmes plaschā darba laukā. A. B.

Skautu pulzina jubileja.

L. S. Z. O. 70. sk. pulzinsch atzikatas uz 6 darbibas gadeem. Schajā laikā pulzinsch darbojees loti rosigi agrakā preekschneeka O. Krolla, wehlak E. Dunsdorfa un tagad E. Dselskaleja, wadibā. Pulzinsch weesojees ari pee ahrsemju skauteem Leetawā un Sweedrijā, bet nahkoschā wasarā peeaicinajees dschamboreī, kursch notiks Anglijā. Pee pulzina organizē ari automobilistu kopu, kura nahkoschā wasarā rihkos autobrauzeenu uz Poliju.

Pulzinsch rihko sestdeen, 2. martā m. Gildes telpās koncertu-balli ar skautu un zitteem preekschnejumeem.

Waj eespehjama waldibas krise?

Sakarâ ar progresiwâ bloka usstahdîtâm prasibam, politiskâs aprindâs runâ par warbuhtju koalizijas krisi, jo schaubas par progresiwâ bloka prasibu isspildischanu, kâ atteezibâ uf „Semez" un Latwijas laukstrahdneeku kooperatiwu saimneezibas isslehgschanu no zehklas peegahdataju saraksta, tâ ari uf dep. Schpolanska atstahdinaschanu. Pehdejo prasibu dem. zentrs usstahdija jau koalizîju dibinot. Pahrejâs koalizijas frakzijas domâ, ka atstahdischana buhtu motiweta tikai tad, ja prokuratura noskaidrotu Schpolanska noseedsigo rihzibu. Pret Schpolanska atlaischanu usstahjâs minoritates, ar to jarehkinas pahrejâm koalizijas grupam.

Gadijumâ, ja progresiwais bloks valiktu pee sawâm prasibam, tad to neispildischanas gadijumâ sekotu progresiwâ bloka usstahschanâs no koalizijas, kas nosihmetu koalizijas isjukschanu, jo no 57 koalizijas balsim progresiwam blokam ir 17.

Tomehr, zik mums isdewees noskaidrot, koalizîju usskata par apdraudetu ari bloka waj dem. zentra aiseeschanas gadijumâ. Wairakums koalizijâ esot nodroschinats ar zitâm balsim. **Jautajuma noskaidroschana sagaidama schîs deenas Saeimas sehdê, waj wismaz tuwakâs deenâs sakarâ ar semkopibas ministra atbildi uf peeprasijumu.**

Daschâs aprindâs usskata, ka sozialdemokrati ar sawu peeprasijumu nahkuschi drusku par agru, jo faktiski dartjumi ar firmam par sehklu peegahdi wehl naw noslehgti, no ka zeesch peeprasijuma faktiskais pamats un pagaidam war runat tikai par sehklas apgahdaschanas preekschdarbu gaitu.

Rigas sinas

Schodeen Saeimâ

turpinajees debates par grosijumu preses likumâ atteezibâ uf deputateem — atbildigeem redaktoreem. Sagaidama obstrukzijas turpinaschana no kreisâ spahrna, pret ko schoreis ar pretsoleem usstahjees posizija. Tahlakâ deenas kahrtibâ likumi par nekustamas mantas nodokla atlaischanu, grosijumeem eenahkuma nodoklî u. z.

Atbildes uf peeprasijumeem un jautajumeem.

Wakar ministru kabinets pahrrunaja waldibas atbildes uf Saeimas otrdeenas schdê eesneegteem peeprasijumeem un jautajumeem. Uf eesneegto sozialdemokratu peeprasijumu sehklas apgahdes leetâ atbildês semkopibas ministrs A. Alberings, bet uf soz. dem. jautajumu par laukstrahdneeku eetweschanu tautas labklahjibas ministrs W. Rubuls un uf kreiso strahdneeku un semneeku frakzijas jautajumu ahrleetu ministrim par atteezibam ar Kreewiju atbildês ahrleetu ministrs A. Balodis. Kâ finams, atbildem buhs weltita nahkoschâs otrdeenas sehde.

Latwija eesneegusi Maskawai Litwinowa protokola ratifizeschanas dokumentus.

Otrdeenas sehdê Saeima ratifizeja Litwinowa protokolu un wakar ahrleetu ministrija nosuhtija uf Maskawu ratifizeschanas dokumentus, kâ tas paredsets paschâ protokolâ. Latwija pehz Kreewijas ir otrâ, kura jau ratifizejusi Litwinowa protokolu, bet tuwâkâ laikâ sagaidama ta ratifizeschana ari Igaunijâ, Polijâ un Rumanijâ. Protokols automatiski stahjâs spehkâ starp wisâm tâm walstîm, kuras eesuhtja ratifizeschanas dokumentus, par ko Maskawas waldiba pasino pahrejâm protokola parakstîtajâm.

Starptautiskâ polemika.

Padomju Kreewijas laikraksti plaschi atsauzas uf kratischanam „Sowtorgflotâ" un „Latwijas Sarga" rakstu, kas issauza pad. Kreewijas suhtneezibas protesta notu muhsu ahrleetu ministrijai. Sakarâ ar scho „Iswestija" sawâ 26. februara numurâ raksta:

„Latwijâ ir grupas un laikraksti, kuri zeeschi saistiti ar daschu ahrwalstu agenturam un pa dalai atrodas pat winu deenestâ. Winu uzdewums ir darit wisu eespehjamo, lai paliktinatu atteezibas abu walstu starpâ. Pad. waldiba newar ar tahdu stahwokli apmeerinatees un newar skaitit schahdas sawstarpejas atteezibas par normalâm."

Pahrmaiņas konsularâs pahrstahwneezibâs.

Ar wakardeenas ministru kabineta lehmuni muhsu goda konsuls Narwikâ W. Shattenschteins eezelts par konsulu turpat.

Dsch. Smits eezelts par goda konsulu Tscharlstonâ, skaitot no 15. februara.

Finansu ministrijas pahrstahwis Latwijas Bankas rewisijas komisijâ eesneedsis atluhgumus.

Finansu ministrijas pahrstahwis Latwijas Bankas rewisijas komisijâ, wizedirektors A. Kazens eesneedsis luhgumu atswabinat no to peenahkumeem rewisijas komisijâ. Pehz muhsu informazijas, pamatu schadam luhgumam dewis Schwedes prahwas resultats.

Wizedirektors A. Kazens isteizâs, ka rewisijas komisijas darbu tas usskata par loti atbildigu un tas prasa daudz laika. Tomehr winam nahzees pahrleezinatees, ka schis darbs ne katreiz attaisnojas un tadehk nolehmis atteikties, lai wareetu laiku seedot ziteem peenahkumeem.

Eezelschanas teesâ.

Wakar ministru kabinets eezehla Wenispils aprinka 2. eez. meerteesneši R. Semolu par 1. pascha aprinka 1. eezirkņa meerteesneši, bet Jaunjelgawas aprinka meerteesneši A. Zibruli par Wenispils aprinka 2. eezirkņa meerteesneši.

Irma Bratschs schodeen isglihtibas ministrijâ sneegschot sawus paskaidrojumus.

Isglihtibas ministrija usaizinajusi eerastees ministrijâ Irmu Bratschu, lai ta sneegtu paskaidrojumus par „Pehdejâ Brihdî" minetu widusskolu skolneeku sarihkoto usdsihwi kahdâ priwatâ dsihwoklî. Sawus paskaidrojumus Irma Bratschs eesneegschot rakstiski.

Leo Rahts turpina teesatees ar Weru Brawinu — Dragunowu.

Sawâ laikâ kino diwertismenta akteeri Leo Rahtu meerteesnesis sadija ar 1 mehnesi zeetumâ un Brawinai par labu 500 ls par pahrsisto luhgu uf skatuwes. Tagad Leo Rahts eesuhdsejis teesâ Weru Brawinu, it ka pehdejâ winam usbrukusi uf skatuwes un issitusi sobus. Peeprasa 200 ls leelu sahrju naudu. Ms.

Nahkoschâs deenâs sagaidams siltaks laiks.

Wakardeenas samehrâ siltais laiks eestahjees pee mums Latwijâ sakarâ ar antiziklona zentra tuwoschanas no Skandinawijas Latwijai, kas ari radijis pee mums augsto gaisa speedeenu. Pehdejo nedeku pastahwoschâ siltprâ un mehreni stiprâ sala atkahrtoschanas naw wairs tuwakâ nahkotnê Latwijâ sagaidama, bet gan lehna un pakahpenisla temperaturas zelschanâs. Wakar deenâ, pilsehtâ, saulê temperatura bija pat pazehlusees lihdz +2 — +3 gr. wirs nulles, nesilatolees uf seemela wehju. O.

Ar ledlausi „Kr. Waldemaras" isbrauks schodeen juhrâ 11 personu komisija.

Schoriht plkst. 8 rihtâ isbrauks juhrâ pehtischanas un nowehroschanas noluhkos ar ledlausi „Kr. Waldemars" wesela komisija no 11 personam ar juhrneezibas departamenta, Rigas ostas, augstskolas un walsts kontroles pahrstahwjeem. Ledlausis brauks lihdz Kolkas ragam, nokureenes zer atgreestees atpakaļ Rigas ostâ sestdeen. Nowehros galwenâ kahrtâ ledus beesumu Rigas juhras lihzi un sastrehgumu weetas. O.

W. Kuses fabrikas darbineeku gadskahrtejais wakars ar teatra israhdi „Nebrauz tik dikti", kora un solo dseesmam, darbineeku ispildijumâ, sestdeen, sch. g. 2. martâ plkst. 8 w. Amatneeku beedribas sahlê, 1. Zehsinu ecelâ 30. Biletes eepreeksch Raina bulw. 25.

Latwijas ritenbrauzeju un motozikļistu saweenibas pilna beedru sapulze notika wakar Latw. sporta b-bâ. No 11 pilnteesigeem beedreem bij eeradusches tikai 9 beedribu pahrstahwji. Sapulci wadija Drugis. Usņehma par pilnteesigeem beedreem „Kurzemes motozikļistu b-bu" un „Latwijas Universitates studentu padomi". Kandidatos joprojam palika sporta b-ba „Kruschols". Budschets par 1929. g. Ls 275 peenehma weenbalsigi, tapat ari waldes darbibas gada pahrskatu. Waldê eewehleja Kahrklinu, Oswaldu, Osolu, Dikmani un Pluhmi, rewisijas komisijâ Drugi, Widuzi un Meinhardu.

Rodoklu reorganisazijas komisija par nekustamas mantas nodokli pilsehtâs

Rodoklu reorganisazijas komisija finansu wizeministra J. Bolaldera wadibâ apstatija jautajumu par nekustamas mantas nodokli pilsehtâs. Pirmâ kahrtâ komisija noskaidroja jautajumu, uf kahda pamata nodokli aprehkinat. No diwâm eespehjâm — pehz eenesiguma waj pehz eenesiguma wehrtibas, komisija isteizâs par lihdschinejo kahrtibu, t. i. **pehz eenesiguma wehrtibas,** jo mantas nodoklis jaaprehkina pehz mantas wehrtibas. Tomehr komisija atstahja ari lihdschinejâ likuma 16. panta, kas paredz, ka sinamos gadijumos war isdarit nowehrteschanu teeschi uf weetas waj uf zitu datu pamata.

Runajot par paschu aplikschanu, eerosinaja jautajumu, kâ aplikt kara nopostîtâs waj sabojatâs ehkas. **Pehz pastahwoschâ likuma kara postîtas,** neismantotas ehkas nemaz neaplika, bet ismantotâs pehz paseminatas likmes. Schinî sakaribâ komisija pahrrunaja eerosinajumu, ka paseminatas likmes waretu peeschkirt uf konjunkturas pamata, jo, peemehram, daudzi Leepajas un Ventspils nolikteem un zitu ehku ihpaschneeki suhdsas, ka tee saimneezisko dsihwes kluguma dehļ newar pilnâ mehrâ ismantot sawus ihpaschumus un eeguht normalu peļņu. Tomehr komisija atzina, ka paturama kara postijumu klausula un nodokli newar saistit ar konjunkturu.

Pahrrunas issauza ari jautajums par isdewumu prozentu, kas atwelkams no brutto eenahkumeem pee eenesiguma aprehkina. Daži isteizâs, ka schis prozents buhtu japaredz teeschi likumâ, bet komisijas wairakums isteizâs par lihdschinejo kahrtibu, t. i. ka to uf katreem trihs gadeem nosaka finansu ministrija.

Radiofona programa.

Peektdeen, 1. martâ.

12.35. Gaidamais laiks. 17.00. Gramofona muzika. 18.00. Dr. A. Schilina preekschlasijums: „Bezums un zihna ar to". (Turpinajums). 18.30. Doz. P. Kreischmana preekschlasijums: „Semes wehrteschana". 19.00. Latweeschu walodas mahziba. Prof. J. Plahtis. 19.30. Angļu walodas stunda. Dr. Matjus. 20.00 „Bajadera". Emerika Kalmana operete 3 zehleenos. Starpbrihdschos pehdejâs sinas. 22.00. Gaidamais laiks.

Sestdeen, 2. martâ.

12.35. Gaidamais laiks. 12.40—13.10. Cand. jur. et oec. M. Schtahla preekschlasijums: „Gintenes audsinaschanas usdewumi, nosihme un pamatprinzipi" no zikla „Audsinaschana gimenê". 17.00. Gramofona muzika. 18.00. A. Sahlischa preekschlasijums: „Prahtu draudse 200 gadu gahjumâ". 18.30. Laukssaimneezibas pusstunda. 19.00. Dr. Fridrichsona preekschlasijums: „Behrnu infekzijas slimibas" (turpinajums). 19.30. Franļcu walodas stunda. Walda Alksnis. 20.00. Populars koncerts. Dirigents J. Medinsch.

Saimneezisklâ informazija

Amerikanu leelkapitalisti grupas pahrstahwis Rigâ.

Wakar no Rewseles Rigâ eeradâs leelâ amerikanu konzerna „American Baltic Development Company" pilnwarotais Dschemis F. La Salls. Schis konzerns nodibinajees amerikanu kapitala eegulduschanai baschados usnehmumos un pasahkumos Baltijas walstîs. Konzernâ peedalas tahdi pasihstami finansisti kâ Huwers, Morgans, Mellons u. z. un ta kapitali sneedsas pee 2 miljardi dolaru.

La Salla eeradschanâs Rigâ atsihmejama tanî sinâ, ka winsch ir pirmais teesiks amerikanu kapitala pahrstahwis, kas peegreesis interesi Baltijas walstîm, to starpâ Latwijai. Lihdz schim amerikanu kapitalu peedahwaja Latwijai galwenâ kahrtâ starpneeki.

Kreewijâ La Salls eepasinees ar saimneezisklâs dsihwes jaunusbuhwi un atsihmê, ka kaut arî ar gruhtibam, tomehr schî usbuhwe noteekot pareizâ wirseenâ.

Atsiniai isteizâs La Salls par Igaunijas saimneezisklâs dsihwes attihstibu. Igaunijâ tam bijuschas sarunas par wairaku usnehmumu finanseschanu.

Ari Latwijai La Sallss grib peedahwat Amerikas kapitalus daschu usnehmumu isbuhwei. Tâ, starp zitu, konzerns interesejas par Doles spehka stazijas buhwi, ostu tibuhwi, elektrikâ dseliszela isbuhwi uf Juhrmalu un zitus, tâpat ir ar meeru finanset ari buhwneezibu pret droschâm garantijam, peem., zaur Hipoteku banku. Par wiseem scheem jautajumeem La Sallam buhs sarunas ar waldibas pahrstahwjeem.

Runajot par scho Amerikas kapitalu interesi pret Latwiju, jaatsihmê Amerikas latweescha, insch. Zeigera nopelni, kursch eeinteresejis Amerikas kapitalu nahkt teeschi uf Baltijas walstîm. Insch. Zeigers buhs ari schî konzerna pahrstahwis Latwijâ. Par amerikanu kapitala ifleekoschanu un warbuhteja ahreja aisnehmuma noslehgschanu mehs rakstisim turpmak.

Latwijas bankas krediti.

Latwijas bankas padomes wakardeenas sehdê bija weltita kredita jautajumu isklausischanai. Starp ziteem sihkeem krediteem pilschu un laulu krahjaisdewu kasem bankas padome isklausija ari jautajumu par krediteem wairakâm firmam, kuras tekoschâ gadâ sanehmuschas jaunus Kreewijas pasuhtijumus. Schîm firmam jau agrak peespreesti krediti schim paschâm noluhkam un tee wisumâ waj pa daļai jau tagad nokahrtoti. Wakardeenas sehdê peespreeda kredita firmam „Pluton", „Imanta", „Resewskij" u. z., maschinu fabrikam 25—50 proz. apmehrâ ne pasuhtijumu summas, bet kopsummâ par 235.000 ls.

Eewehrojot klusumu tirdsneezibâ, daschâm firmam agrak peespreestos ihstermina kreditus pagarinaja wehl uf 8 mehn., kâ „Latam", „Konsumam" un Ekonomistai sabredribai.

No Kreewijas pasuhtijumu ispildischanai atwehleteem krediteem ap 6 milj. latu lihdz schim ismantoti tikai ap 4 milj. ls.

Weetejâ spirta raschoschana.

Weetejâm spirta dedsinatawâm waldiba pasuhtija 5 milj. gradu spirta. Spirtu dedsina galwenâ kahrtâ no eewestas labibas, un lihdz schim dedsinatawas isdeosinajuschas ap 1 milj. gradu, bet spirta monopola pahrwalde peenehmusi 0,5 milj. gradu weetejâ spirta.

Awansi paschwaldibam uf nodokļu rehkina.

Ministru kabinets peeschkihra awansus uf nekustamas mantas nodokļa rehkina ļeloschâm paschwaldibam: Rigas apr. 8 pag. paschwaldibam — 8200 ls, Jaunlatgales apr. 12. pag. 61.000 ls, Bauskas apr. 15 pag. paschwaldibam — 38.000 ls un Ludsas apr. 11 pag. paschv. — 32.500 ls.

Rigas deļdarbneekeem.

Lai Rigas pilsehta waretu sagahdat darbu weegla darba spehjigeem strahdneekeem, ministru kabinets atwehleja pilsehtas paschwaldibai 10.000 ls, no teem pusi kâ pabalstu un pusi kâ aisdewumu.

Soda prozenta paseminaschana walstî semju rentneekeem.

Ministru kabinets nolehma paseminat soda prozentu walsts semju ilggadejeem rentneekeem, kuri naw warejuschi laikâ nomaksat renti. Ja nomaksa pagarinata uf rentneeka luhgumu no semkopibas ministrijas, tad prozents noleekt uf 6, bet ja rentneeks patwarigi naw laikâ nokahrtojis renti, neluhdzot pagarinajumu, tad 12. Rentes pagarinajumu peeschkir ne tikai, kâ uf 1 gadu.

Wagonu pasuhtijums „Feniksa" fabrikai.

Dseldzelu wirswalde „Feniksa" fabrikai pasuhtijusi 5 otrâs — treschâs klases wagonus tahlsatiksmei par 80.000 ls gabalâ un 2 otrâs klases wagonus par 71.000 ls gabalâ weetejai satiksmei. Ms.

Latwijas — Leetawas dselszelu pahrstahwju apspreede.

Rigâ notiks 11. martâ Latwijas — Leetawas dselszelu pahrstahwju apspreede. Tani paredsets noslehgt starp abâm walstîm tranzitpretschu jautâsmes lihgumu. O.

Eekschejais aisnehmums Igaunijâ.

Igaunijas finansu ministrija nolehmusi izlaist eekscheju aisnehmumu 5 milj. kronu apmehrâ. Preekschdarbi schinî jautajumâ jau weikti un drihsi sagaida aisnehmuma realiseschanu.

Danijas siweesta eksports.

Danijas siweesta iswedums 1928. gadâ sneedsis 146.000 tonnas pret 143.000 tonnam gadu eepreeksch. No schî daudzuma Anglija nopehmusi 6% proz. Iswedumi uf Wahziju augustâ no 27 uf 30. proz.

Kokwilnas sehjumu kampaņa Pad. Kreewijâ.

Kreewijas augstakâs saimn. padomes presidijs apstiprinajis kokwilnas apsehschanas planu. Noteikts schogad pawisam apseht 1.'10.000 hektaru, par 184.000 ha leb 20 proz. wairak par pag. gadu. Pehz rajoneem — sehjumu plasiba sadalas: Widus-Asijâ 941.600 ha, Aiskaukasâ — 158.400 ha un zitos rajonos 16.000 ha.

Lihdsekļi ahrsteezibas tihkla isbuhwei uf laukeem.

Ahrsteezibas palihdzibas isweschanai uf laukeem ministru kabinets wakardeenas sehdê atwehleja 32 pagastu paschwaldibâm 700.000 ls ahrstu mahju buhwem, resp. pahrbuhwem.

Schodeen gaidamais laiks

Lehni grosiga wirseena wehji. Pa dalai skaidrs. Austrumu datâ sals ap — 15 gr., rietumu datâ weegls sals — ap — 7 gr.

Latwijas raschojumu propogandas nedelas rihzibas komisijas pirmâ sehde

Wakar finansu ministrijas walsts saimneezibas departamenta wizedirektora A. Kazena wadibâ notika Latwijas raschojumu propagandas nedelas rihzibas komisijas pirmâ sehde. Par preekschsehdetaju eewehleja A. Kazenu. Komisijas pahrsee lozekļi: no birschas komitejas Eikerts, no ruhpneeku organisazijam Klawinsch un Erhards, tirgotaju — prow. Tomberģs, laukssaimneeku — agr. Skubinsch un no patehrekâju beedribu saweenibas — Wizkops.

Rihzibas komisija plaschi pahrrunaja propagandas nedelas programu un organisaziju darbu. Plakata **„Pehrzeet Latwijas raschojumus!"** formu un warbuhteju sihmejumu isstrahdâs rihzibas komisija un tee propagandas nedelas laikâ buhs wisos weikalos blakus Latwijas raschojumeem un weikalu ikatu logos. Rigas tirgotaju kamera jau peeteikusi balwu labakam ikatu logam. Sagaida, ka balwu buhs tik daudz, ka ikatu logu konkursu warês sarihkot wisâ pilsehtâ.

Latwijas raschojumus peedahwâs weikalos pahrdeweji, kuri propagandas nedelas laikâ nebûs kruhschu sihmes ar usraksteem: „Pehrzeet Latwijas raschojumus!". Schîs kruhschu sihmes pasuhtis rihzibas komisija, un tâs, tâpat kâ plakatus, warês sanemt zaur organisazijam, kuras tos isstrahdis ari uf prowinzi.

Plakati ar usrakstu **„Pehrzeet Latwijas raschojumus!"** propagandas nedelas laikâ eespeedîsees wisur. Tee buhs walsts un paschwaldibu eestahdês, banku un firmu telpâs, dseldzelu un kugu peestahtnês, wagonos u. t. t.

Par weetejo raschojumu patehrina tautsaimneezisko nosihmi sakarâ ar weetejâs raschoschanas pazelschanu, noturês preekschlasijumus beedribâs, skolâs un armijâ. Schos preekschlasijumu konspektus isstrahdâs rihzibas komisija, lai nahkotnê talkâ preekschlasijumu sarihkoschanai prowinzes ruhpneekeem un tirgotajeem. Aisrahdijumi radiofonâ par Latwijas raschojumeem un atgahdinajumi par propagandas nedeku noteek jau tagad.

Propagandas nedelas laikâ wisi tirgotaji un ruhpneeki plaschi sludinâs sawus raschojumus leelakos deenas laikrakstos, kuri noskaidros saweem lasitajeem muhsu ruhpneezibas atsihstibas pabalstischanu, pehrkot Latwijas raschojumus.

Sakarâ ar propagandas sarihkoschanu, mehs gribetu lût preekschâ rihzibas komitejai, resp. ruhpneeku un tirgotaju organisazijam waj atsewischkâm firmam, sawu raschojumu propagandai issludinat plakatu konkursu (ari isstahdi), peewelkot Latwijas raschojumu propagandâ ari muhsu mahkslineekus, jo plakats un reklamas sludinajumi leelâ mehrâ eet roku rokâ. **Plakatus laikrakstos waretu dot atsewischkas redakzijas, kuru rihzibâ ir spehjigi un cestrahdajuschees plakatu sihmetaji. Sludinot reizê ar plakatu laikrakstâ, tirgotaji un ruhpneeki guhtu leelakus panahkumus un interesi pee pirzejeem — laikrakstu lasitajeem.**

A. G.

Grahmatu nedela

schogad sahksees 17. martâ. Grahmatu isstahdes un preekschlasijumi par grahmatam notiks wisâ Latwijâ. Zentralâ rihzibas komiteja paredz, ka nahksees sarihkot ap 100 preekschlasijumus. Lektorus isluhdzis no Rigas, bet peeprasijumi pehz wineem japeesuhta lihdz 5. maijam. Prowinzes beedribam un sabeedriskeem darbineekeem japasteidzas ar grahmatu nedelas preekschdarbeem, lai spehtu peenahzigi noorganizet grahmatu isstahdes un tirdsinus. Tuwakas sinas un instrukzijas par grahmatu nedelu peeprasamas no grahmatu nedelas zentralâs rihzibas komitejas, Rigâ, Teatra ecelâ 11, tahlr. 22384.

Latwijas uniwersitates studenteem stipendijas par sch. g. marta mehnesi sahks maksat pirmdeen, sch. g. 4. martâ uniwersitates saimneezibas padomê, Basnizas ecelâ 5, dz. 7, istabâ 3, no plkst. 10—13 (eeskaitot ari kandidatus).

Noteesati komunisti

(Pa telefonu no muhsu Walmeeras korespondenta).

Rigas apgabalteesas sesija isteesaja Walmeeras walar, 28. februari apsudsibu pret 26 gadus wezo Alfredu Spreesli un 15 g. w. Lauru-Helenu Leepiņu, kurus apwainoja par peederibu komunistu organisazijâ.

Abi teesâ par wainigeem neatsihstâs un paskaidro, ka proklamazijas sanehmuschi no kahda nepasihstama wihreeschu, kas teem „pawehlejis" proklamazijas isplatît un istîpinat pee seenam.

Apgabalteesa atsina abus par wainigeem un sodija tos ar eeslodsischanu zeetoksnî uf 3 gadeem katru.

Jaunas komunistu apzeetinaschanas Jelgawâ.

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma.)

Jelgawâ, 28. februart. Noskaidrojees, ka komunistu organisazijas Jelgawas nowada zentrs bijis legala Jelgawas fabriku un darbnitschu kopejâ arodbeedriba Matera eelâ Nr. 20. Konfiszetâ literatura nodota prokuroram. Kozens 1922. gadâ par peederibu komunistu schuhninai un pretwalstisku darbibu sodits ar ilgaku zeetuma sodu, bet uf amnestijas pamata atswabinats. Swarineeks ar Kozenu eewestoti Jelgawas zeetumâ. Nosigakâs komunistu schuhninas bijuschas Jelgawâ un Wezmuischâ. Zimekleschanu energiski turpinot, **apzeetinati ari jaunsaimneeki Wihtolini un Jelgawas kreisais arodneeks Juris Slawinskis,** kas isplatijis proklamazijas.

Progresisti aiseet no studentu padomes

Waj profesori laisa lekzijas guledami? — A. Rapaport isflehgts no studentu padomes.

n. Wakarejâ studentu padomes sehdê laj wisai trokschnaina. Plaschas pahrrunas iswirsijâs nemîschanu sawam frakzijas beedrim, progresisti **peezelas un protestedami aistahj telpas.**

Ta paschu dara progresîwa schûbiņu frakzija A. Efroša personâ. Sehdes turpinajumâ zaurskata progresistu eesneegumu par studentu teesibu **paplaschinaschanu,** ko **weenbalsigi noraida.**

Sehde eeilga lihdz plkst. 11 naktî.

Kâ Trozkim sakoletteta zela nauda

„Prager Presse" Maskawas korespondents sino par Trozka pehdejâm deenam Kreewijâ. Kâ agrak zara laiku trimdineeki, **Trozkis no sawcem politiskeem draugeem sanehma 1000 rubļus zela naudas. Nauda salasita triju stundu laikâ. Kad Trozkis sanehmis par to sinu, winsch sahzis raudat.** Seedotaji samus wahrdus pat naw usdroschinajuschees atsihmet. Pateesibâ Trozkim schîs naudas neesot nemaz wajadsejis, jo padomju waldiba winam, kad tas atstahjis Kreewijas robeschas, likusi zaur GPU agenteem ismaksat leelaku summu, apm. 32.000 **tscheku kronu** apmehrâ.

Sahkumâ Trozki pawadijuschi diwi wina sekretari Posnanskis un Mrachkowskis, bet wehlak GPU pehdejo, kahdreiseju augstaku padomju waldibas eerednî Uralos, atweetojusi ar ziņu, kas bijis pasihstams kâ Trozka peekritejs. Ziņu no Almas Ata lihdz tuwajai dselszeļstazijai Trozkis nobrauzis automobilî un ar sirgeem. Lihdz winsch panehmis grahmatas, manuskriptus, drehbes un weenu rakstammaschinu. Odzjâ Trozkis ustahpis uf twaikoņa „Ijitschs". Wehtras dehļ brauzeens isnahzis diwreiz tik ilgs un Trozkim nahzees pahrgeest smagu juhras slimibu.

Praša atļaut abortus

Wakar wakarâ notika tautas namâ plaschs disputs.

Sahle pahrpildita lihdz pehdejai weetai. Wakaru atklahja soz.-dem. partijas seeweschu zentra darbineeze Lihna Klawa. Kâ pirmâ usstahjâs sarihkoja obstrukziju, usstahdamees pret likumprojektu, kas atļaujot abortus. Runataja usskata, ka aborts loti bihstams, jo winsch war isjaukt nopeetnu ģimenu sagisteschanos. Sagisteschanâs noteek pa leelakai daļai tad, kad abortu isweds nespezialists, bet ari tad, kad abortu isweds spezialists naw isslehgta sagisteschanâs. Ja tas ari nenoteek, tomehr aborts **weenmehr** atstahj pehdas, eekaisuma weidâ. Tomehr aborti noteek un netikweenLatwijâ, bet ari ahrsemês. Latwijâ isdara gadâ ne maļak kâ 20.000 abortus, kas loti daudz to nosihmê pee muhsu masâ djimstibas skaita. Bagateem maļak behrnu, kâ nabageem. Eewehrojot to, ka ahrlaulibas behrni ir daudz launaki nostahditi nekâ laulibas, seewectes ahrlaulibâ ari loti beeschi isdara abortu. Seewecte laulibâ buhdama, atnahk pee ahrsta weena pati, bet ahrlaulibâ kopâ ar draugu. Tas tapehz, ka prezejuschees wihri beeschi pa daudz ahtri paleek weenaldsigi pret sawâm seewam.

Runataja praša, **lai seewectei aisšaŗglihdzekļus,** lai aiskawetu behrna raschanos. Latwju seewectes neesot wehl tahdas, kas pilnigi noleedzot behrnus. Ahrsta usdewums naw tikai ahrstet slimibas — irakstît rezepties, bet ahrstu usdewums ir aisšargat zilwekus no slimibam. Tapehz seewectes lai nekautrejotees un lai greeschotees pee ahrsta pehz padoma un aisšarglihdzekļeem. Zaur to Latwijâ dsimtiba nepamasinaschoteės, bet behrni un mahtes buhschot weselîgi un laimigi.

Pehz tam runaja priwatdozents **T. Zelms** par laulibas psichologiju.

Disputs eewilkâs wehlu wakarâ.

14 stundu obstrukzija Amerikas parlamentâ.

Lta. Waschingtonâ, 28. februarî. Sawa Walstu senatâ wakar demokrati 14 stundas ilgi jeku, kursch lihdz ar ziteem papildu krediteem atsarihkoja obstrukziju, usstahdamees pret likumprojektu par Nikaragwas kanala buhwi.

Deklarazija pret walsts wezako Igaunijâ

LTA. Rewelê, 28. februarî. Schîs deenas riigikogu sehdê Igaunijas semneeku saweniba nahza klajâ ar ahrkahrtejo deklarazîju, kas wehrsta pret walsts wezako Reiju (sozialisti) personu. Rewseles kugu buhwetawa „Becker & Co.", kas agrak peedereja kahdai treschai akziju sabeedribai, kopsch Igaunijas walsts neatkaribas proklameschanas nostahdita sem sekwestra, jo naw legalu ihpaschneeku. Sekwestra komiteja wairakkahrtigi pahrmetusi aisbildneem, ka tee darbojas pret walsts interesem. Semneeku saweniba sawâ deklarazijâ aisrahda, ka walsts wezakais Reijs wehl weenmehr atrodotees aisbildnu komitejâs preekschgalâ, kas pehz semneeku saweenibas eestata ilgafi wairs naw peelaujams.

Debates par semneeku saweenibas deklarazîju notiks weenâ no rigiku tuwakâm sehdem. Politiskâs aprindâs uzskata, ka valdibas krise neesot isslehgta.

Baldwina leelâ wehleschanu runa.

Londonâ, 28. februarî. Ministru presidents Baldwins iznesa sawu pirmo wehleschanu runu, kuru ar radiofona palihdzibu noklausijâs wehletaju sapulzes 9 Anglijas pilsehtâs reizê.

Winsch, Baldwins, usstahdot sozialisteem jautajumu, waj tee domajot ar Anglijas nodoklu maksataju naudu **nazionalifet ruhpneezibu,** lai ustureta angļu raschojumu spehjas konkuret ar zitu walstu prezem pasaules tirgû? Nazionalisazija ar laiku nenowehrschami nowedischot waj nu pee semakâm algam un pasliktinateem ruhpneezibas darba apstahkleem, waj ari pee wehl leelaka bezdarba. Anglija warot ar katru gadu raft jaunus darba un peļņas awotus, un nodroschinat tautas wairakumam augstaku labklahjibas lihmeni. Beidsot Baldwins apsihmeja par nepateesâm baumas, ka winsch esot nowomajis pehz wehleschanâm atteikties no aktiwâs politikas.

Presidents atradis sawâ kabinetâ bumbu ar pusapdegušcu degli.

Lta. Mujorkâ, 28. februarî. No Kwebekas (Kanadâ) sino, ka Kwebekas schtata ministru pre-

Latwijas slimo kasu saw. ahrkahr. kongress

Latwijas slimo kasu saweeniba sch. g. 3. martâ sasauz ahrkahrtejo kongresu. Sakarâ ar to, 4 slimo kasu waldes eesneegušchas rakstu waldibai, kurâ starp zitu raksta:

„Kopsch saweenibas dibinaschanas, winas kongresos pastahwigi norisinajuschâs zihņas starp kongresa sozialistisko un pilsonisko spahrnu. Wairakas reises kongresa sozialistiskais wairakums pahtkahpis sikumu un saweenibas statutus un piwas reises ar Senata spreedumu kongresa nelikumigee lehmumi tikuschi atzelti.

Atbildigâs weetâs eelikti darbineeki, kas wairak spehjigi agitazijai, bet maļak praktiskam darbam. Lektoru sastahwâ naw redsamaku ahrstu un sozialpolitiku no zitâm aprindam un lekzijas rihkoto waj weenigi ar sawas partijas lektoru peedalischanos, tamdehļ lekzijam truhkst peekrischanas plaschâkâs aprindâs. Eewedot statutos obligatorisku slimo kasu inspizeschanu, likts pamats slimo kasu ekspluatazijai saweenibas waldibai wehlamâ wirseenâ. Saweenibas waldibai naw bijusi laba griba un zenschanâs nokahrtot slimo kasu un ahrstu attiecibas, tamdehļ wehl tagad daudzas slimo kases atrodas „kara stahwoklî" ar leelakam ahrstu organizazijâm. Saweenibas saimn. sistai darbibai maļ sekmju, jo beeschi ween partijas intereses dominê pahr leeteribu.

Ar statutu grosijumu peenemschanu, kas paredsets ahrkahrtejâ kongresâ, saweenibas leetu isšemsana teek pilnigi nodota paschu leelo slimo kasu rokâs.

Tahdos apstahkļos wairakas slimo kases no saweenibas bija speestas isstahtees un saweeniba no slimo kasu apweenojoschâs organizazijas ir pahrwehrtusees par schauri partejisku, kurâ lihdzdarbiba war ispaustees tikai sozialistu atbalstischanâ un **wiņu partijas mehrķu ļeloschanâ.**

No Eksportostas lihdz Bolderajai pa ledu brauks automobili

Kahdas koku eksporta firmas pahrstahwji greesuschees ostas waldê ar luhgumu atlaut pahrwadat ar automobilkem kokus no Eksportostas uz Bolderaju, lai celahdetu walsts kugu pahrwaldes twaikoni „Wenta". Twaikonim „Wenta" wajadseja usnemt kravu Eksportostâ, bet tâ kâ Daugawa aissalusi winam nav eespehjams noklubt lihdz Eksportostai.

—

Karoga pasneegschana 1. Latwijas neatkaribas rotai

1918. gada 2. dezembri saka formetees Nazionalâs armijas pirmkodols; wirsnieku — instruktoru reserwes rota, kura sastahdijâs no wirsnieekeem un instruktoreem, bij. armijas wirspawehlneeka generala Balosch a wadibâ.

17. janwari rotas karawihri sajneedz Wentas krastus, no kureenes sahk Kursemes atbrihwoschanu no leelineekeem — 9. janwari. Smagâ kaujâ Kalpaka bataljons eenem Skrundu. Par schim kaujam, kuras smagumu isneza Wirsnieku reserwes rota, aisardsibas ministrs Sahlits — 3. febr. paweht pahrdewet par „Pirmo Latwijas neatkaribas rotu".

10. martâ wakarâ Neatkaribas rota stranjâ usbrukumâ eenem Saldus pilsehtu.

Kâ paseizibu un atsinibu par atbrihwoschanu no leelineeku juhga — Saldus pilsehta, wertejâs un aplahrtnes organisazijas pasneedz 3. martâ rotai karogu. Karogs isgatawots E. Ratnieka — tautas apgehrbu un rokdarbu darbnizâ no Saldus atbrihwoschanas zihnu dalihnieka un rotas karawihra mahsas Kahrklin kundzes. Karoga gaischi dselteno pusê eeschuhta rotas nosihme, otrâ — silâ pusê — usraksts „Pirmâ Latwijas Neatkaribas rota" un pirmais walsts gehrbonis ar rotas dibinaschanas datumu „2. dezembri 1918. g."

3. martâ plkst. 9.30 Saldus basnizâ notiks karoga eeswehtischana, kurâ peedalisees Kalpaka bataljona mahzitajs Stange, Saldus mahzitajs Osolinsch un Skrundas mahzitajs Grinbergs. Plkst. 11 — tirgus laukumâ — karoga pasneegschana. Saldus organisaziju komitejas pahrstahwis Dannenbergs, kura 2 dehli krituschi atbrihwoschanas zihnâs, pasneegs karogu Walsts presidentam ar luhgumu nodot to Neatkaribas rotai. Pehz karoga pasneegschanas — peeminekla atklahschana Aisewischkâs Studentu rotas komandeeram, kapteinim N. Grundmanim — Airitê.

Nikolajs Grundmanis dsimis 1896. gadâ 7. februari Jelgawas apr., Behrsmuischas Sila — Grundmanu mahjâs. Nobeidsis realskolu Jelgawâ, winsch 1914. g. eestahjâs Rigas Politechnikâ.

1915. g. sahkumâ Grundmanis eestahjâs kâ brihwprahtigais kreewu armijâ, un tâ pascha gada julijâ, dabujis sinu par latwju strehlneeku bataljonu dibinaschanu, no Galizijas frontes pahrnahk uz dsimteni, strahdâ lihdz bataljonu radischanâ. Jau paschâs pirmâs kaujâs Grundmanis israhdija tik izcilus ihpaschibas, ka 1916. gada sahkumâ, kaujas laukâ, winu paaugstinaja par wirsnieku. Kâ jawa pulka isluhku komandas wirsnieks winsch peedalijâs marta, julija un dezembra kaujâs, un par israhdito waronibu tika apbalwots ar wairaku kara ordeni treschâm un otrâm schkiram un paaugstinats lihdz kapteinim. 1917. g. winsch komandeja Rigas strehlneeku pulka 7-rotu. Kad pulku pahrnehma leelneezisma gars. Grundmanis no tâ isstahjâs un pehz Brestas meera noslehgschanas dewâs atpakal uz dsimteni, kurâ winsch nokluwa tikai 1918. gada augustâ, jo zelâ wahzi winu bija sanehmuschi gubstâ un nosuhtijuschi uz Wahziju.

1918. g. dezembri, kâ korporazijas „Selonijas" lozeklis kapteinis Grundmanis eestahjâs Studentu rotâ. Tuhlin pee rotas dibinaschanas Grundmani israudsija par winas komandeeri. Ar leelu energiju winsch stahjâs pee rotas organisaschanas, un pateizotees wina bagatigeem kara peedsihwojumeem un personigâm ihpaschibam, Studentu rota wina wadibâ ahtri kluwa par weengabalainu, kaujas spehjigu weenibu, par weenu no tâm tichetrâm weenibam, uz kurâm toreiz balstijâs Pagaidu waldibas autoritate.

Kapteinim Grundmanim bija lemts latwu Studentu rotu west eenaidneekam pretim un stahwet lopâ ar to kaujas ugunis tikai ihsu laiku. Tragiskajâ sadursmê pee Airitem, uz Saldus-Skrundas leelzeka 6. martâ 1919. g. winsch krita par upuri pretineeka lodei, nedaudsas minutes pehz pulkwescha Kalpaka eewainoschanas, kursch bija wehl paguwis nodot bataljona komandu Grundmanim.

Kas nodewis Groenera memorandu?

(„Pehdejâ Brihdî" telegrama.)

Berlinê, 28. febr. Wahzu nazionalu frakzijas wadiba pirms apmehram 2 nedelam sanehma atsrahdijumus, kuros **rakstneeze Walentin bij mineta sakarâ ar Groenera memoranda isdoschanu angku laikraksta „Review of Reviews" isdewejam W. Stidam. Schajos atsrahdijumos tahlak bij apgalwots, ka pehz memoranda atsfuhtischanas uz Angliju notikusi apspreede starp Walentina kundsi un baschcem sozialdemokratu partijas wadoscheem lozekleem, kurâ Walentina kundze schajâ darbâ atsinusees.**

Wahzu nazionalu frakzijas wadiba nodewusi schos atsrahdijumus ismekleschanas eestahdem.

Miljonu bada statistika.

Lta. Londonâ. Pekinâ sanemts anglu misionara Griffita sinojums, ka wina darbibas apgabalâ Mongolijâ no 10 miljoneem eedsihwotaju 500,000 jau ejot miruschi bada nahwê, apmehram tik pat daudsi — isdselojuschi un 3 miljoni paschlaik zeeschot badu.

Hano kundzes lihdzdalibneekus atswabina.

Lta. Parisê. Ismekleschanas teesnesis „Gazette du Franc" aferâ dewis rihkojumu atswabinat no aresta bijuscho „Gazette du Franc" juriskonsultu Hersanu un bijuscho agenturas „Interpresse" waditaju Gijo. Pehz tam, kad jau eepreeksch atswabinatas 27 schinî leetâ eesauktas personas, tagad apzeetinajumâ palekk wairs tikai Hano kundze, Lasars Blochs un „Gazette du Franc" politiskais direktors Odibêrs.

Sabrukums Parises „Privatâ operâ".

Parisê, 28. febr. Parises Privatâs operas direktors knaps Zeretelli arstahjis Kusnezowas usachmumu. Reisê ar Zeretellu no privatâs operas aisgahjuschi ari wairaki wina pastahwigee lihdzstrahdneeki.

Tschaplina stahwoklis loti nopeetns.

Londonâ, 28. februari. No Los-Andschelas sino, ka pasihstamâ kino aktiera Tscharla Tschaplina weseliba stipri pasliktinajusees. Kunga slimibai peewienojusees wehl gripa. Ahrsti Tschaplina stahwokli usskatot par loti nopeetnu.

Ustuptehws Berlinê.
R. Wisbulis 1. martâ asbrauz uz Berlini, eesehdlet kinofilmâ pasihstamo „Ustuptehwu".

Skolu walde pret isglihtibas ministriju un likumu

Saskanâ ar likumu par Latwijas isglihtibas eestahdem isglihtibas ministrija isdewa noteikumus, ka skolenu peedalischanâs ahrpusskolas organisazijâs peelaischama tikai ar kairas skolas pedagogiskâs padomes atlauju. Noteikumi pastahw jau 3 gadus un dibinotees uz teem Aisputes pilsehtas 1. lanweeschu pamatskolas pedagogiskâ padome nolehmusi, neatlaut skoleneem peedalitees politiskâ organisazijâ — S.S.S. pioneros, jo zaur to wareru zastees skolas dsihwê tikai newehlami trauzejumi. Bet Aisputes pilsehtas skolu walde, ar SDS beedri pilsehtas galwu E. Kantu preekschgalâ, atzehlusi mineto pedagogiskâs padomes uz likumu un isglihtibas ministrijas noteikumeem (tee isdoti ar toreisejâ skolu wirswaldes direktora Reina Leepina parakstu) dibinaro lehmumu. Nemot peewesto wehrâ, skol. departaments praja, lai schahdu skolu waldes preekschsehdetaju, kas nerehkinas ar likumu un isglihtibas ministrijas rihkojumeem, atzeltu no amata.

Muhsu literatura gadu simtenu mainâ

Turpinot sawas literaturstudijas, **Senta Maurina** apstahjâs pee muhsu literaturas parahdibam 19. gadsimtena beigâs un 20. g. sahkumâ, t. i., par zik schis parahdibas atteezas uz romantisko wirseenu. 80. gadu centralâ figura bija **Lautenbachs-Juhsminsch**, kâ ihsts sentimentalisma preekschstahwis. Pret winu drihs ussthajâs **wisi jaunstrahwneeki**, tani skaitâ ari **Aspasija.** Bet Poruks newareja peekrist, ne wenam, ne otram: wina garigâ pasaule bija pa plaschu un dsitu. 1895. g. parahdijâs Poruka „Pehrtu swejneeks". Galigajâ winsch meklê besgaligâ ispausmi. Taktisli sozialâ un schauri realistiskâ aplahrtnê Poruks sawu „Pehrtu swejneeku" newareja zitadi nosaukt, kâ par fantasiju. 1898. g. isnaca **Purapukes:** „Saws laktinsch, saws stuhritis." Scheit naida wezee usskati un kalpa zilweka schaurâ aplahrtne. Tad pat **Blaumanis** sawâ „Purwa bridejâ" uz latwiskâ fona tehlo jau wispahrzilwezisko. Bet Poruka peeeja dsihwei ir pawisam ihpatneja. **Poruks pahrkahpa ihstenibas robeschas** un tamdehl tika nesapraists. Kritikai nebija nekahdas mehrauklas, lai spehtu nowehrtet Poruka gara pasauli. Seifertam un Ludw. Behrsinam bija tani laikâ pret Poruku dseja atturigi, ne wisai labwehligi spreedumi. Poruks jutâs garigâ weentulibâ. Bet ari wehl tagad **ar Poruka inteligenzi newar salihdsinatees newcens no tagadejeem rakstneekeem.**

Pahrak dsiti Poruka bija eesaknojusees muhschiba. Tomehr tas nenosihmê, ka winsch palikta weenaldsigs pret laikmeta parahdibam. 90. gadu sahkâs schkiru zihna. Poruks loti labi apsinajâs, ka schkiru starpibas isjuhta war apwainot zilwezisko zeenu. Tas spilgti ir ispaudees P. „Klawerspehletajâ". Poruka „Ajara" ir kails apwainoschibas raksts pret wiseem wairmahkam. Bet Poruka garigais individualisms nekahdi newareja sameerinatees ar absolutâs wenlihdsibas teorijam. Tomehr nogrimt egoistiskâ individualismâ, no ta Poruku pasargaja wina tautiskâ mihlestiba, kurâ tas saistatija tikrakâs zilwezibas idejas ispauschanos. Nekad Poruks ziluetu naw upurejis labdari programai un sistemai.

Naw pareisi, kad apgalwo, ka Poruks sawâ radischanâ ir bijis noteikts no swescheem ahrsemju eespaweem. Pirmâ kahrtâ palee wina pascha dsiskâ dwehsele. Jau wina pirmos darbos sastatams skaidrs individualisms un ilgas pehz muhschigâ. Wina „Sokrata awotâ" ispauschas slahpes pehz pateesibas. Jau tur Poruks nojausch sawu dsihwes tragismu. Poruks naw ari swahrstijees star, galejeem ekstremeem. Wina darbeem eet zauri weenbuhtiba, bes manamâm pretrunam.

Ja ari Wakareiropas eespaids newareja Porukam paeet garâm, tomehr tam bija japeemehrojas Poruka individualitatei, wina ihpatnejai pasaules isjuhtai. Rainis bija tani paschâ laikâ Wahzijâ, bet pa to laiku, kamehr Rainis pahrweda uz Latwiju Bebela, Marksa un Kautska rakstus, titmehr Poruks pahrnahza uz dsimteni ar domu pasauli, kas saistas ar Nihtsches, Wagnera, Bethowena wahrdeem.

Jautajumi, kuri nodarbinaja jaunstrahwneekus, nodarbinaja ari Poruku, bet winsch peegahja teem no tihrâ zilwezisâ weedokla. 1905. g. rewoluzija atsaukâs tahdâ mehrâ uz Poruku, ka winsch lahdâ nakti sarakstija **likumus jaunai „Latwijas Republikai".** Par noschehloschanu tee tiktikumu gaitâs gahjuschi sudumâ. Brihwibu Poruks tomehr wairak zeenija kâ eekschejâs atswabinaschanâs resultatu, kuru sasneegt war weenigi zilwekam pascham garigi augot uz piluribu.

Kulturas Fonda laureats H. Skuja par sawu godalgoto darbu

Kulturas Fonda usmanibu ispelnijees jauns latwju sinatneeks un dabas pehtneeks **H. Skuja** ar saweem **„Preekschdarbeem Latwijas algu florâ"** tschetrâs dalâs (eespeests Latw. Univers. Botaniskâ Dahrsa Rakstos). Pirmâ dala (flagelati un dinoflagelati) un otrâ d. (silalges) isnahza 1926. g., treschâ dala (salalges) 1927. g. un pehdejâ d. 1927. g. kas galwenâm kahrtam satur lihdz schim atrasto konjugatu apskatu.

Pehz. Latw. Uniw. Botaniskâ Institutа waditaja **profesora Maltas** atsinuma, H. Skujas pehtneezibas darbs **leek pamatus Latwijas un wisas Baltijas** — autors apzelojis ari Igauniju — **algu florai.** Darbâ ir ari daudsi morfologiski un biologiski dati, kas darba wehrtibu leelâ mehrâ paaugstina. „Pilniga literaturas pahrwaldischana — saka prof. Malta, — un skaidra kritika eerindo darbu isjilus stahwoklî."

H. Skuja ispelnijees ne tikai muhsu uniwersitates, bet ari ahrsemju spezialistu atsinumus. Labwehligu un positiwu atsauksmi par Skujas darbu sneedz eewehrojamais protistologs, Pragas uniwersitates profesors Dr. A. Paschers. Tepat jaatsihmê ari tas, ka diwi ahrsemju botaniki, **Dr. Skworzows Karlinâ** un **Dr. Gonsalez Guerrero Madridê,** sakarâ ar H. Skujas darbu, diwas jaunas algu fugas nosaukuši H. Skujas wahrdâ — **Trachelomonas Skujae** SKW. un **Nodularia Skujae gonzguerr.** Pirmais autora darbs — Mehrsraga—Ragazeema peekrastu alges — eespeests Latw. Un. Rakstos 10., 1924. g.

„Alges — saka H. Skuja, — formam bagata semako uhdensaugu grupa. Winâm peekriht eewehrojama loma dabas dsihwê, jo ja-

Botaniskâ instituta asistents H. Skuja.

nem wehrâ, ka algu apdsihwotâ wide — uhdens — okeanu, juhru, eseru un upju weidâ apklahi 71 proz. no wisas semes wirsmas. Gar juhru peekrastem peestiprinajuschâs, walejâ okeanâ brihwi peldoschas kâ planktona sastahwdala, alges ir gandrihs weenigee augu-walsts pahrstahwji. Masakâ mehrâ tas atteezinams uz salduhdeneem, kaut gan ari te formu daschadiba leela un weselas grupas, kâ peem. konjugati, norobeschojas tikai winos. Muhsu algu flora, ko pehtu jau tuwu pee 10 gadeem, lihdz tam bij wahji pasihstama. Sahkot ar 1924. g. publizeju par winu wairakus darbus, „Preekschdarbi Latwijas algu florai", kas eespeesti L. U. Botaniskâ Dahrsa Rakstos, aptwer nowehrojumus par 1460 salduhdens algem, no tâm 942 Latwijâ konstatetas pirmo reis. 24 fugas un warijetates aprakstitas kâ jaunas preeksch sinatnes. Lai darbs buhtu peeejams ahrsemju spezialisteem, tas sarakstits weenâ no starptautiskâm walodam — wahzu. Ahrsemju algelogu atsinigâs atsauksmes par „Preekschdarbeem" leek zeret, ka pehdejo nosihme neaprobeschosees tikai ar muhsu dsimteni ween."

H. Skuja atrod, ka tiklab Baltijas juhra un wehl wairak muhsu salduhdeni, atteezibâ uz algem, wehl tahlu naw peeteekoschâ mehrâ ispehtiti. Scheit atklahjas preekschâ wehl leels sistematiskâs pehtneezibas darba lauks, uz kura ar leelu darba mihlestibu ir nostahjees muhsu jaunais sinatneeks.

M. D.

Leelâ amerikanu Huwera-Morgana konzerna pilnwarotais Dsch. F. La Salle, kursch eeradees Rigâ, un konzerna Latwijas preekschstahwis F. R. Geigers.

Metodistu eezirknu konferenze Rigâ.
Konferenzê peedalas no Stokholmas eebraukuschais Baltijas un Skandinawijas walstu metodistu basnizu pahrsinis J. Wade.

Firmas „W. Idelsaks sen." jubileja.
2. martâ firmas „W. Idelsaks sen." ihpaschneeks swin sawas komerzielâs darbibas dimkahrteju jubileju. Pirms 45 gadeem W. Idelsaks sem tehwa firmas, kura jau 25 gadus bija nodarbojusees ar stikla ruhpneezibu, nodibinaja pirmo stikla slihpetawu Rigâ. Lihdz 1914. gadam firmas ihpaschneeks bija ari leelas spoguļu fabrikas ihpaschneeks Warschawâ. Firma „W. Idelsak sen." patlaban eenem redsamu weetu stikla un spoguļu ruhpneezibâ.

Dailes teatris

Peektdeen, 1. martâ. plkst. 7.30 wak.
Mahsas Scherâr

Sestdeen. 2. martâ, plkst. 7.30 wak. tautas israhdê
Schweiks
I. daka

Swehtdeen. 3. martâ plkst. 10.30 rihtâ, behrneem
„Droschais Dainis"

Plkst 2 deenâ tautas israhdê
„Schweiks frontê"

Plkst 7.30 wakarâ
„Mahsas Scherâr"

Mahkslas kronika

Diwi benefizianti Kreewu dramâ.

Jakowlews un Jurowskis, diwi kreetni talanti Kreewu dramas saimê, no jauna ir warejuschi pahrleezinatees, ka publikas simpatijas wini ir paglabajuschi pilnâ mehrâ, pat wehl pratuschi pawairot. Zihtigam Kreewu dramas apmekletajam atweras interesants salihdsinajumu lauks: zik kuram weltits aplausu, kâ kurais sanemts, kahdus jaunus apsweikschanas brihnumus isdomajis juhsmigais un nenogurstoschais Kreewu dramas balkons. Jakowlewam tas kaisija nodrukatas lapinas, ar labsirdigu ironiju pats sewi tituledams par lordu palatu, Jurowski sanehma pat ar masu orkestri. Bungas rihbeja un laures puhta, pausdamas galerijas meitenu entusiasmu.

Abi mahkslineeki peeder pee dramas ansambla gresnakeem puschkojumeem, kopsch mahkslineezisklais pahrswars pahrleedsees no damu personala, pehz neaismirstamâs Plewizkajas aisejschanas, tungu pusê. Jakowlews gan buhs weens no ihpatnejakem un artistiski bagatakeem akteereem patlaban wisâ Rigâ, wisu tautibu teatros. Wina rakstur oschanas spehjas, zilweku sawadibu usswere spilgtums ir apbrihnoschanas zeenigas ihpaschibas, kas ir jajauschamas paschâ masakâ lominâ. Wina talants pluhst pahri kâ putojoschs wihna kauss, daschreis padehl mums nahkas sastaptees ar Jakowlewiskam pahrmehribam. Bet ari tâs naw kaunas. Sawai benefizei winsch bij israudsijees Marsela Panjola komediju „Godigais neleetis", orginalâ weenkahrschi „Topass" (Marcel Pagnol: Topaze). Panjola wahrdu ridsineeki atzeras kopsch „Slawas tirgoneem", kas ir wina kopdarbs ar Polu Niwuâ un kas parahdijâs ir Kreewu dramas, ir Strahdneeku teatra repertuarâ. Topass ir kahds skolotajs, kas pahrdsihwo dihwainas dehkas, no nabaga atlaista pedagoga pahrwehrsdamees bagatâ weikalneekâ. Wezâs naudas waras temas wariazijas, lahgeem loti amisantas, lahgeem deesgan bahlas, ar nepahrleezinoschâm beigam. Benefizianti paschu Topasu tehlo leelisku, winam godam peewienojas Bulatows, Buntschuka un Orlows.

Jurowskis spehlê galweno lomu eewehrojamâ angku rakstneeka Dschona Galsworthija „Behgschanâ un wajaschanâ", orginalâ weenkahrschi „Behgschana" (John Galsworthy: Escape). Galsworthijs (ihstâ isruna gan buhtu Golswedijs, kâ war pahrleezinatees angku leelajâ uswahrdu wahrdnizâ, bet pirmais wairak pee mums eesaknojees) sawos romanos un lugâs ir sasneedsis leelus mahkslineezisklus augstumus, jaunlaiku rakstneezibâ wina tehls sastatams pa leelu gabalu. „Behgschanâ" nejauschi padarits noseegums eeschketina raibu situaziju wirkni, dramatismam mijotees ar komiku. Loti interesants Rudolfa Ungerna inszenejums, kas no jauna apleezinaja, kahds nopeetns mahkslineeks Jurowskis Rigâ. Leelajâ tehlotaju sapulzê wairaki ihpatneji, krahsaini. Jurowskis pats tehlo Matu Denantu ekspresiwi, spilgti. Wina talants ir juhtigs, laikmetigu noskanu peesahtinats. Neaismirstams schai sesonâ paliks wina tehlojums amerikanu rakstneeka Dreisera lugâ. Scho simpatisko, augsti kulturelo mahkslineeku esam wairakkahrt wehrojuschi ari latweeschu teatra laukâ, wairakas reschijas Strahdneeku teatri ir wina waditas.

J. Sudrabkalns.

Wiswalda Sileneeka jubileja.

Leepajâ „Jaunâ Teatri" Wiswalds Sileneeks 10 g. slatuwes darb. atzerei iswehlejis lugu — dramatisejumu „Deenduša". Jaunais, apdahwinatais akteers sawu slatuwes darbibu sahzis un turpinajis Leepajâ „Jaunâ Teatri". Un laimizi tee akteeri, kuri jau pirmâ posmâ saistata sawu mahkslineezisko seju.

Winsch attihstijees reschisoru O. Muzeneek, L. Fr. Sommera, E. Lauberta, T. Lahza, J. Sarina, Fr. Rodes, J. Lesina, R. Streifelda mahkslineezisklâ wadibâ un isweidojees jau noswehrtâ ihpatnibâ — rakstur tehlotajâ. Bet W. Sileneeks daudz strahdajis ari ar paschizglihtibu slatuwes mahkslâ. Nopeetnâ paschkritika, nemeera kwehle — winu wirsa uz preekschu.

A. J.

Dailes teatrs. Zeturtdeen, 7. martâ, plkst. pus 8 wak. Ludwilas Schpilberges benefizê Luija Werneika komedija **„Rakstis waj ehrglis".** Biletes dabujamas teatra kasê parastâ laikâ.

Repertuars.

Nazionalâ opera.

Schodeen plkst. 7.30 wak. Walerijas Barsowas un Aleksandra Kutkauska weesistrahdê **„Sewiljas bahrbdsinis".**

Dailes teatrî.

Schodeen plkst. 7.30 wak. **„Mahsas Scherar".**

Kino kronika

Kino repertuars.

„Splendid Palace". Mahkslineezisks schedewrs „Zeenitâ kundze, skuhpstu juhsu roku" ar Harriju Liedtki galw. lomâ. „Weena no daudsajam", laulibas tragedija, peedalas Norma Schirer un Ralfs Forbess.

„Palladiums". „Kapelmeistars Strogonows". (Schahweens Leelâ Operâ) mahkslas filma 10 dalâs ar Martischellu Albani, Heinrichu Georgi un z. „Sauzeens is tahlem", pikant mihlas stahsts ar Blaschs Swit peed. Diwertismenta.

„Kapitols". Meschrapom filma: „Negalis wirs Asijas" (Tschingishana pehztezis). Galw. lomâ Inkischinows, Nina Sudakewitsch un z. Pudowkina uswedums. „Bonso teatra weesistrahdes.

„A. T." Liliana Harweja grahwejâ „Weena nakts Londonâ", pikants farss 12 dalâs. Bes tam 2 komedijas.

„Metropols". „Grehkos krischana", spilgta dsihwes drama 10 dalâs ar Agnesi Petersen, Jaseru Rowanski un z. „Rasanas seewesie" E. Malsimowa, O. Nabokowa peed. Latwijas kronika.

Kreewu drama.

Schodeen plkst. 8 wak. „Behgschana un wajaschana".

Tornakalna Tautas teatris.

Sestdeen, 2. martâ, plkst. 8 wak. 19. pamatskolai par labu (Kalnzeema eelâ Nr. 118) K. Goldoni komedija „Weesnizneeze". Swehtdeen, 3. martâ, plkst. 7.30 wak. (L. Romeinu eelâ 62) H. Dorbes originalkomedija „Gudram gudra nelaime".

Pasaulslawenâs kreewu baleteejstajas Tamaras Karsawinas un eewehrojamâ angku dejotaja Keite Lestera baletwakari Nazionalâ operâ 6. un 8. martâ.

Anri Marto frantschu eewehrojamais wijolnwirtuoss, ko Riga wairakkahrt jau suminajusi, dos diwus konzertus Naz. operâ 7. un 11. martâ.

Isdewejs: Akziju Sabeedriba „Brihdis". Eespeests Akz. Sab. „Ritî" spestuwê, Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 57. Atbildigais redaktors: Arwids Awots.